BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

kitle

PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR
Yıl: 3 SAYI: 110
24 MAYIS 1976 250 Krş.

haftalık sosyalist gazete

dünya devrimci süreci hızlanı. yor

barış mücadelesi güçleniyor!

'den haberler

TSİP Yöneticilerinin Teşkilat Gezileri Sürüyor

Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin Birinci Parti Kongresinden sonra toplanan yönetim organlarının aldıkları kararlar uyarınca, Merkez yöneticilerinin teşkilât gezilerine başladığı öğrenilmiştir.

Gezi programı, 13 Mayıs'ta başlamış ve Genel Sekreter Yalçın Yusufoğlu Bursa'da düzenlenen toplantıda bir konuşma yapmıştır.

TÜRK-SOVYET SALDIRMAZLIK PAKTI İMZALANMALIDIR

TSİP Genel Sekreteri Yalçın Yusufoğlu konuşmasında Türkiye ile Sovyetler Birliği arasındaki saldırmazlık paktı konusuna değinmiş ve özetle şöyle demiştir:

«NATO üyesi olan ve Amerikan üslerini barındıran Türkiye Sovyetler Birliği ile saldırmazlık Paktı imzalamadığı sürece bölge barışına taraftar olmadığını kanıtlamaktadır. Gerici MC iktidarı Türkiye topraklarını Amerikan çıkarlarına peşkeş çekip üsler için toprak kiraya vermekle emperyalizmin sosyalist sisteme ve Ortadoğu halklarına karşı Türkiye karakolunu güçlendirmesi doğrultusunda tutum takınmıştır. Sovyetler Birliğinin uzattığı dostluk elini tutmamak ve saldırmazlık paktı önerisini reddetmek doğrudan doğruya ülkemizdeki Amerikan çıkarları ve emperyalist - militarist strateji ile ilgilidir. Halkımızın çıkarları dünya barışından yana ve Sovyetler Birliği başta olmak üzere tüm sosyalist ülkelerle dostluk ve iyi komşuluk ilişkilerini gerektirmektedir. CHP merkez yönetimi de maalesef bir yandan Amerika'ya karşı çıkmamak, öte yandan içte MC'nin ve tüm faşistlerin MC Charty'ci anti komünist şantajlarına boyun eğmek demek olan bir tutumla Türk - Sovyet saldırmazlık paktı önerisini ortak grupta reddetmişlerdir.»

KAÇMAZ'IN SÖZLERİ...

Kayseri toplantısında Genel Başkan Ahmet Kaçmaz özetle şunları söylemiştir:

«Bugün halkımızın mücadelesi emperyalizme, yerli ortaklarına ve onların siyasi arenadaki temsilcisi MC iktidarına karşıdır. Tüm dünyada her gün onulmaz yaralar alan ve dünya devrimci süreci karşısında sürekli gerileyen emperyalizm, Ortadoğu'da tutunma ve tırmanma çabaları içindedir. Bu şartlarda, Orta Doğu ile yakında ilgili olan ve Kıbrıs meselesi ile daha da durumu kritikleşen Türkiye'de ABD emperyalizmi «güvenlir» bir yönetimden yanadır. İşte gerek MC'nin oluşmasında, gerekse gittikçe azıtan faşist tırmanışın gelişmesinde bu faktörü gözden kaçırmamak gerekir.

Bugün faşizmin doğrudan tezgahlanması çabaları gözden kaçmıyor. Ama bize göre gerek yurdumuz, gerekse dünya durumu hesaba katılırsa bugünden yarına faşist bir yönetim ihtimali bir hayli zayıftır. Ama bu olgu faşizmi hafife almamıza yol açmaz. Tersine faşist tırmanışa dur demek, faşizme geçit vermemek için halk muhalefetini en güçlü bir şekilde örgütlemeli ve seferber etmeliyiz.

Faşizm bugün tırmanma durumundadır. Faşist bir yönetim altında olduğumuzu ilan etmek bilimsel olmadığı gibi mücadelenin kapsamının sınırlarının ve şeklinin belirlenmesin de de yanıltıcı olur. Gerçi Franko'nun partisinin aynı ismi taşıyan bir parti Milliyetçi Hareket Partisi iktidar ortağıdır ve dünyanın hiçbir yerinde en gerici burjuva partileri dahi faşistlerle koalisyon yapmak cesaretini kendilerinde bulamazken bizde demokrasi şampiyonluğu yapan AP, per vasızca faşistlerle ortaklık kurarak ne ölçüde «demokrat» ya da *faşizan* olduğunu açıkça göstermektedir. Ama tüm baskı ve zulme rağmen, her gün artıp eksilmeyen cinayetlere rağmen bugün halkın muhalefeti ve dünyadaki barış yanlısı güçler faşizmin egemen olmasını önlemektedir. Bu durumda acil görev faşizmin tezgahlanmasını önlemektir. Çünkü bilindiği gibi faşizm kaçınılmaz bir kader değildir. Faşizme karşı verilecek mücadele ne ölçüde ciddiye alınır ve ne ölçüde örgütlü, geniş taban desteğiyle sürdürülürse, o ölçüde faşizmin önü alınır. Bugün pekçok örgüt en zor şartlarda da olsa çalışabilmektedir ve örgütlenmeyi daha da yaygınlaştırıp güçlendirme, mücadeleyi daha ileri boyutlara ulaştırma imkânları mevcuttur. İşte anti-faşist mücadelede asıl önemli olan bu tesbiti yapabilmek yani faşizmi gelmeden önleyebilmek, kısacası, faşizme geçit vermemektir. Faşizm gelse de gelmese de bilimsel bir zorunluk olarak halkın topyekûn mücadelesiyle yenilecek ve mezarına gömülecektir. Faşizmin kesin olarak yenilgiye uğratılması ancak demokratik halk iktidarıyla mümkün olacaktır. Oysa önümüzdeki yakın dönem halkımızın örgütlenme seviyesinin yükseltilmesi ve toplumsal muhalefetin pekiştirilmesi sürecini kapsamaktadır.

Bu açıdan «faşizme ölüm» sloganı, içinde bulunduğumuz şartlarda doğru hedef göstermemektedir. Elbette faşizm öldürülecektir. Ama bugünden yarına değil! Halkın iktidarıyla birlikte olacaktır bu iş. «Faşizme ölüm» sloganı faşist yönetim altında faşizme karşı her yöntemin kullanılarak anti-faşist savaşın sürdürüldüğü ülkelerde geçerlidir. 1940'ların Bulgaristan'ında geçerliydi. Bugün Şili'de geçerlidir.

Bugün bir daha vurgulayalım ki, Türkiye'de esas olan faşizmin yönetime gelmesini engellemek, bugün için en geniş halk kitlelerinin, tüm demokrat toplum güçlerinin tepkisini, örgütlü bir şekilde ve en sağlam dayanışma içinde yani anti-faşist cephede seferber edilmesine çaba göstermektir.»

Daha sonra Genel Yönetim Kurulu Üyesi Tektaş Ağaoğlu yaptığı konuşmada faşist tırmanışın altında sermaye çıkarlarıyla kitlelerin çıkarları arasındaki uzlaşmaz çelişkinin yattığını belirterek, «sosyal muhalefetin başını işçi sınıfının gitgide daha büyük bir etkinlikle çektikçe faşist tırmanma hızlanacaktır» demiştir.

Tektaş Ağaoğlu; faşizme karşı direnmenin özünde halk cephesini gündeme getirdiğine de değinerek, demokrasi için mücadeleye sosyal demokrasinin öncülük etmesinin imkânsızlığını belirtmiş, bu arada işçi sınıfı sosyalistlerinin, işçi sınıfını kitlelerden tecrit etme sonucunu doğurabilecek sekter davranışlardan kaçınmaları gereğini vurgulamıştır.

Ertesi gün Sivas'ta düzenlenen tcplantıda konuşmak üzere yola çıkan Ahmet Kaçmaz ve Tektaş Ağaoğlu önce partililerle sohbet etmişler ve bu arada faşist Ali Elverdi'nin Sivas'a gelişini protesto eden TSİP üye ve sempatizanlarının karakolda 48 saat işkenceye tabi tutulduğunu ve daha sonra sorguya bile gerek kalmadan serbest bırakıldıklarını öğrenmişlerdir.

Sivas toplantısında konuşan Kaçmaz şunları söylemiştir :

Ü l k e m i z d e k i egemen güçlerin ve onların siyasi temsilcilerinin içyüzleri her geçen gün açığa çıkmaktadır. Halkımız bu güçlere ve onların faşizmi tezgâhlama tertiplerine gereken cevabı verecek güçtedir. Ancak bu konuda bir hayli eksiklerin olduğu da gözden kaçırılmamalıdır. Bugün sosyalist hareketimiz gerekli birlikten uzak olduğu gibi, faşizme ve emperyalizme karşı olan toplum güçleri de asgari beraberlik ve dayanışmadan yoksundurlar. O halde sosyalistlere düşen ilk görev halkımızın örgütlenmesi meselesinde yılmak bilmeksizin çaba göstermek olmalıdır. İlk ağızda fabrikaların sosyalizmin kaleleri haline getirilmesi, sosyalizm bayrağının tüm fabrikalardan, bütün işyerlerinden yükseltilmesi hedeflenmelidir. Bu da sosyalist örgütlenmeyi yani Partimiz teşkilâtını alabildiğine işçi sınıfı içinde yaygınlaştırıp birleştirmeyi gerektirir. O halde Partimizin mahallî parti teşkilâtlarımızın ve tek tek partililerin önde gelen görevi, sosyalizmin fabrikalarda örgütlü bir şekilde temsili, işçi sınıfımızın en ileri unsurlarının Partimize ve sosyalizme kazanılmaları ve Parti politikasının tüm fabrikalarda giderek tüm tarlalarda egemen olması için bütün yaratıcılıkların kullanılması ve tüm imkânları işçi sınıfı devrimciliğinin gerektirdiği esneklik içinde kullanmaları olmalıdır.»

Daha sonra söz alan Tektaş Ağaoğlu ise büyük ekonomik güçlükler içinde olan sermaye çevrelerinin temsilcisi MC koalisyonunun, çözümü faşist tırmanmayla aradığını söylemiş, faşizme karşı mücadelede kalıcı başarılar elde etmenin yegâne teminatı olan işçi sınıfımızın siyasi hareketini sosyal demokrasinin kuyruğuna takıcı görüşleri eleştirerek, işçi sınıfı sosyalistlerinin işçi sınıfının bağımsız sınıf siyasetinden taviz vermeme şartıyla sosyal demokrasi dahil bütün demokrat ve yurtsever güçlerle demokratik güçbirliğine hazır olduklarını belirtmiştir.

ÇORUM'DA

Aynı gün Çorum'da bulunan Genel Sekreter Yalçın Yusufoğlu, bir konuşma yapmış ve bu arada grevdeki Çeltek işçileriyle görüşerek onları kutlamıştır.

Yusufoğlu'nun partililere hitaben yaptığı konuşma özetle şöyledir :

«MC iktidarının işçi düşmanı politikası işçilerimizin, yoksullaşmasını hızlandırmaktadır. Günlerdir toplantı halindeki asgari ücret komisyonundan işçi sınıfımız lehine bir sonuç çıkması olanak dışıdır. Çünkü MC par tileri işverenlerin güdümündedir. İşçiler, kendi taleplerini ancak güçlü bir birlik, dayanışma ve kararlı kollektif eylemle kabul ettirebilirler. Asgari ücret komisyonunda DİSK'in temsil edilmemesi faşist bir tutumdur. İşçi sınıfımızın ileri ekonomik demokratik örgütlenmesini oluşturan DİSK'e karşı MC'nin bu gerici tutumu önünde seyirci kalmak uzlaşıcı bir eğilimdir.»

TRABZON'DA

Daha sonra Trabzon'a geçen Genel Sekreter Yalçın Yusufoğlu burada özellikle öğrenci gençlik sorunlarına değinen bir konuşma yapmıştır. Yusufoğlu özetle :

«Üniversite —yüksek okul ve orta dereceli okullarda gençliğimizin can güvenliğini ortadan kaldırmış— eğitim ve öğrenim özgürlüğü yok edilmiştir. Gençlik Bayramının kutlandığı 19 Mayıs 1976'da kara faşistlerin kiralık cinayet şebekelerinin gençlerimiz üzerindeki saldırısı ve bu saldırıların CIA ile MC iktidarından kay nak bulması tarihimizdei kara bir lekeyi teşkil etmektedir. Öğrenci gençlik faşizme ve faşist saldırılara karşı bireysel terör yoluyla değil en geniş kitle mücadelesiyle direnmeli ve kendi öz mücadelesini mutlaka işçi sınıfımızla —halkımızla aydınlarla, tüm ilerici güçlerle birleştirmelidir. Öğrenci kitlesinden kopuk dar aktivist gruplara dayanan anti - faşist mücadelenin başarı şansı olmadığı gibi— genel olarak devrimci gençliğin kitlesel mücadelesi de tüm halkımızın emekçi kitleleriyle bütünleşmedikçe başarıya ulaşamaz olumlu sonuçlar veremez.

Bu yılki 19 Mayıs kara ve kanlı ellerin seri ve plânlı cinayetleri al-

(Devamı 10 ncu sayfada)

Dünya Devrimci Sürecinin Etkinliği Artıyor ve Barış Mücadelesi Güçleniyor!

Amerika'da, yeni Cumhurbaşkanı seçimi arifesinde üzerinde en çok durulan ve tartışılan konu «*detant*», yani Yumuşamadır. Daha doğrusu, dünya barışını tehlikeye sokan gerginlikleri yumuşatma, çatışmaları barışçı çabalarla çözüme vardırma yolunda izlenen karşılıklı siyasetin emperyalist çıkarlar için ifade ettiği *tehlikedir*.

Cumhurbaşkanı adayları, Batı burjuva âleminde ABD Dışişleri Bakanı Kissinger'in isminde sembolleşen detant siyasetinden habire yakınıyorlar. ABD'nin bu siyasetten sosyalist sistem kadar kazançlı çıkmadığını ileri sürüyorlar. Ama söyledikleri bu. Asıl söylemek istedikleri başka: ABD'nin, daha doğrusu ABD'ye hâkim kapitalist-emperyalist mihrakların detanttan dünya çapında *zarara uğradığını*, bundan kazançlı çıkanın sosyalist sistem olduğunu söylemek istiyorlar.

DETANT POLİTİKASINDAN KİMLER ÜRKÜYOR?

Nitekim detanttan yakınanlar yalnız oy kaygusuyla hareket eden Cumhurbaşkanı adayları değil. Hemen bütün Amerikan tekellerinin sözcüleri, başta en büyük parababası, Rockefeller olmak üzere, uluslararası siyasette yumuşamanın, bütün dünyada barışı geçerli kılmak için atılan ileri adımların doğurduğu sonuçlardan yakınmakta, ABD'nin silâh yapımını hızlandırmasını, dünyanın dört bucağındaki askeri güçlerini arttırmasını, daha «tavizsiz» bir siyaset izlemesini istemektedirler. Amerikan Kongresi, tutarı 10 milyarlarca doları bulan silâhlanma - silâhlandırma programlarını onaylamakta ve Başkan Ford'un bile veto edeceğini söyliyerek bazı yönlerine karşı çıktığı bu programları uygulatmakta diretmektedir.

Bu durumda Cumhurbaşkanlığına adaylığını koyan Ford dahi detanttan fiilen vazgeçmemekle birlikte (çünkü *vazgeçememektedir)* detant adını ağzına almayı resmen tövbe etmiştir! Kissinger üzerinde de Dışişleri Bakanlığından ayrılması için baskılar giderek artmaktadır. Yani ABD emperyalist çıkar çevreleri şimdi, ABD emperyalizminin girdiği çıkmazda, o çıkarların koruyuculuğunu ve kollayıcılığını üstlenenlere baş kaldırmaktadırlar.

Bu çevrelerin içine düştükleri telâş, kendi açılarından pekâlâ yerinde. Yerinde, çünkü ABD siyaseti detantı kabule kendiliğinden razı olmadı, buna *zorlandı*. Onu buna zorlayan dünya sosyalist sisteminin, uluslararası işçi sınıfı hareketinin ve ulusal kurtuluş hareketinin gün geçtikçe gelişen birleşik maddi ve manevi gücü oldu. Bu bir.

DETANT NEDİR, NEYİ KAPSAR?

İkincisi, detant farklı sosyal sistemler arasında barışçı bir arada yaşama ilkesinin uygulanma biçimlerinden birisidir. Birbiriyle uzlaşmaz iki sosyal sistem olan kapitalizmle sosyalizmin barışçı bir arada yaşamaları ise, fiilen, onların aralarında süregiden *mücadelenin* büründüğü bir biçimdir. Dolayısıyla, detant, emperyalizmle sosyalist sistem arasındaki ideolojik ve siyasi mücadeleyi de, emperyalist metropollerde emeğin sermayeye karşı verdiği sınıf mücadelesini de, geri kalmış bağımlı ulusların emperyalist sömürü ve tahakküme karşı kurtuluş mücadelesini de dışlamaz. Tam tersine, detant sayesinde bütün dünyada ve giderek yaygınlaşan bir kapsamda barıştan yana güçlerin ağır basması sağlandığı ölçüde bütün bu alanlarda bağımsızlıktan, demokrasiden, sosyal kurtuluştan ve sosyalizmden yana ilerici güçlerin mücadelesi gitgide daha ileri boyutlara ulaşmakta, buna karşılık gerici emperyalist - kapitalist güçlerin direnişi kırılmaktadır. Böylece Çin dış siyasetinin bozguncu safsatalarına ve ayak çelmelerine rağmen, detantın, çağımızda durmadan gerileyip çökmekte olan kapitalizmle sürekli yükselen sosyalizm arasında en etkin bir mücadele aracı olduğu her gün biraz daha ortaya çıkmaktadır.

Bugün dünyanın üçte birinden fazlasında sosyalizm iktidardadır. Bu muazzam alan, emperyalizmin sömürüsüne kapanmış ve onu hiç de alışık olmadığı dar bir sömürü alanına sıkıştırmıştır. Sosyalist ülkelerle kapitalist ülkeler arasında sördürülen ekonomik ilişkilerde sömürü koşulları geçmemektedir. Hattâ sosyalist ülkeler, sosyalist üretim ilişkilerinin işleyişinin bir sonucu olarak, bu ekonomik ilişkilerden kendi üretim güçlerini daha da hızla geliştirmek için yararlanmaktadırlar. Bu sayede sosyalist sistemin, dolayısıyla uluslararası işçi sınıfı hareketinin ve ulusal kurtuluş hareketinin de gücüne güç katılmaktadır. Amerikan tekellerinin sözcülerinin son zamanlarda meselâ ABD'nin Sovyetler Birliğine büyük miktarlarda buğday satmasına karşı çıkmaları bundandır.

DETANT'IN OLANAKLARI

Öte yandan emperyalizme karşı savaşan bağımsızlıkçı güçler her yerde ve her zaman sosyalist ülkeleri tüm kaynaklarıyla yanlarında bulmaktadırlar. Bu sayede siyasi ve ekonomik bağımsızlık alanında elde edilen kalıcı başarılar emperyalizmin elinde kalmış olan sömürü alanını gittikçe daha da daraltmaktadır. Emperyalizm detant nedeniyle bu durumu sineye çekmeye zorlanmakta, eskisi gibi ortalığı kasıp kavuramamaktadır.

Bunun sonucunda hem emperyalistler arasında çıkar çelişkileri kızışmakta, hem de emperyalist blokların (ABD, AET, Japonya) her biri içinde emek-sermaye mücadelesi emek güçlerinin yararına daha ileri boyutlara ulaşmaktadır. Emperyalist metropollerde işçi sınıfının ileri atılımı ve kazandığı yeni mevziler ise bütün dünyada barıştan yana güçlerin gitgide daha ağır basmasının yolunu açmaktadır. Gelişen barış koşullarında sosyalist üretici güçler giderek daha geniş gelişme imkânına kavuştuğundan dünya devrimci sürecinin emperyalizmi gitgide köşeye sıkıştıran maddi ve manevi gücü büsbütün artmaktadır.

SOMUT ÖRNEKLER

Uluslararası ilişkilerde yumuşamanın ilk semerelerini vermeye başladığı 1969 yılından beri gerek dünyanın büyük bir bölümünde (Asya, Afrika), gerekse kapitalist Avrupa'nın kendisinde (Portekiz, İspanya, İtalya, Fransa) görülen gelişmeler, ABD emperyalist mihraklarının bugün niçin bu kadar telâşa kapıldıklarını açıklamaya yeter de artar bile!

ABD emperyalizmi *savaş* sayesinde dünya jandarması oldu ve yine savaş (soğuk savaş ve sıcak savaş tehdidi) sayesinde yakın zamana kadar bu işlevini sürdürdü. Buna karşılık uluslararası ilişkilerde yumuşamayla birlikte (yumuşamayı dayatan yukarda sözünü ettiğimiz süreç nedeniyle) ABD jandarmalığı artık sökmez oldu.

Oysa ABD'nin dünya jandarmalığı işlevi hem genel emperyalist sömürü mekanizmasının ayrılmaz bir parçasıdır, hem de ABD tekellerinin, ABD merkezli ya da ağırlıklı çok-uluslu şirketlerin kısa ve uzun vâdeli çıkarlarıyla doğrudan ilişkilidir. Sosyalist ülkelere karşı kurulan ittifakların savaş hazırlıkları, sürekli yenilenen silâh ve malzeme harcamaları, askerî ve ekonomik «yardım»lar, v.s., tekellerin kasalarına tekelci devlet kapitalizmi aracılığıyla muazzam kazançlar akıtıyor. Bunların pahası Amerikan emekçilerinin, diğer emperyalist ülkelerin emekçilerinin ve geri kalmış ülkeler halklarının sırtından çıkarılıyor. Emperyalist ideolojinin muazzam savaş harcamaları için bütün emperyalist ülke halklarına ve emperyalizmin uydusu ülkeler halklarına tekrarladığı gerekçe — «Amerikan hayat tarzı»nı sürdürme ya da dünyada «demokrasi»yi koruma gerekçesi —, fiilen, başta ABD tekelleri olmak üzere bütün emperyalist tekellerin kazanç tarzlarını ve çıkarlarını sürdürüp korumanın yüzsüz bahanesinden başka birşey değildir.

Emperyalizmin ilk evrelerinde emperyalist ülkelerin dünyayı kendi aralarında paylaşmak ve güçsüz ulusları ezmek için başvurdukları bir araç olan savaş, bugün emperyalist sistemin taa dokusuna işlemiş, bir *amaç* olmuştur. Emperyalizm sürekli savaşa hazırlanmadan, ve silâhlanmayı dünyanın dört bucağına yaymadan yaşayamaz, kapitalizmin iç dinamiğini sürdüremez hâle gelmiştir. Savaş sanayii ve ona sıkı sıkıya bağlı yan sanayiler o kadar, emperyalist ekonomilerin ayrılmaz bir parçası, hattâ yönlendirici, hâkim parçası olmuştur.

Bu durum kapitalist üretim tarzının durmadan en yüksek kâr peşinde koşan anarşik işleyişinin kaçınılmaz sonucudur. Ve kapitalizmin çağımızda büründüğü gerici niteliğin en açık belirtisidir. Bugün ABD finans oligarşisini detantın sonuçları üzerinde kara kara düşündüren de emperyalizmin bu yapısal özelliğinden doğan savaş tutkusu ile bütün insanlığın barış isteği ve ihtiyacı arasındaki çelişkinin detant sayesinde bir kere daha açığa çıkışıdır.

«BARIŞ» VE BARIŞ

Soğuk savaş döneminde olsun, uluslararası ilişkilerde yumuşamaya kadar onu izleyen dönemde olsun, ABD jandarmalığının dünyanın birçok yerinde sağlamak istediği «barış» dünyanın geri kalmış ülkelerinin siyasi ve sosyal ilerlemeleri köstekleyen, gelişmiş kapitalist toplumların nefes yollarını finans oligarşisinin tahakkümü altında tıkayan, açık savaş ya da savaş tehdidi altında ölüm kokan bir «barış» tı. Detant bu sözde «barış»ın demir çemberinin kırılarak gerçek barış önünde engin ufuklar açılmasına büyük katkıda bulunmuştur. Bugün söz konusu olan barış, bir yandan dünya devrimci sürecini **daha da ilerletirken,** öbür yandan o süreç sayesinde kendisi de daha da sağlam temeller üzerine oturan barış, canlı ve doğurgan bir barıştır. Onun için de bugün ABD emperyalist mihraklarına korkulu rüyalar gördürmektedir.

Ne var ki detantın hızlandırdığı ve önüne yeni ufuklar açtığı süreç, geri döndürülemiyecek bir süreçtir. ABD emperyalizmi, yukarda belirttiğimiz nedenlerle, artık istese de detanttan vazgeçemez. Çünkü bir çılgınlık anında buna kalkışsa bile savaştan umduğunu bulamıyacaktır.

Buna karşılık bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizmden yana, geri kalmış mazlum halkların sosyal kurtuluşlarından yana, gelişmiş kapitalist toplumların bugünkünden daha ileri bir demokratik aşamaya geçmelerinden yana bütün ilerici güçlerin barıştan korkacakları hiç birşey yoktur. Çünkü barış onların elinde, bekası ancak bütün bunların inkârıyla mümkün olan emperyalizme yöneltilmiş en öldürücü silâhtır!

DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİNDE SOSYALİSTLERİN TAVRI NE OLMALI?

Sınıf mücadelesinin gün geçtikçe kristalleştiği, ülkemizdeki çeşitli sınıf ve zümreler arasındaki çelişki ve ilişkilerin daha net bir şekilde gün yüzüne çıktığı ve geniş kitlelerin bilincinde süratle aydınlığa kavuştuğu günümüzde, demokratik kitle örgütlerinin toplumsal fonksiyonu da daha bir önem kazanıyor.

Emperyalizme bağımlı kapitalizmin gelişme süreci, işçi sınıfımız başta olmak üzere, demokrasi ve bağımsızlıktan yana tüm toplum güçlerinin sosyal muhalefet içindeki yerlerinin belirlenmesine, mücadele güç ve yöntemlerinin pekiştirilmesine yol açıyor. Toplumun kahir bir çoğunluğunu oluşturan anti faşist güçler, demokrasi mücadelesinin örgütlü halk mücadelesi demek anlamına geldiğini her geçen gün biraz daha kavrayarak örgütlenmelerini daha genişletip yaygınlaştırmak ve kitle tabanı üzerinde sağlamlaştırmak için çaba sarfediyorlar. Demokratik kitle örgütlerindeki son gelişmeleri ve yoğunlaştırılan çabaları, son birkaç yıllık gelişmenin, ülkemiz açısından takdir etmemek mümkün değil. Daha onbeş yıl öncesine kadar değil örgütlenmek, sosyalizm kelimesinin bile ağza alınması kişinin toplumda hemen tecrit olmasına yolaçacak bir tabuydu; sarı sendikacılıktan başka bir sendikacılık olabileceği, işçilerin büyük çoğunluğunun aklından bile geçmiyordu; öğrenci dernekleri de dahil olmak üzere tüm meslek örgütlerinde şayet bir siyasi rekabet ortaya çıkarsa bu daha ilerdeki çeşitli menfaat hesaplarına dayanan bir DP-CHP çekişmesi şeklinde tezahür ediyor ve ötede beride kurulan çeşitli mahalli örgütlerin en ileri uğraşıları folklor ekipleri yetiştirmekten öteye gitmiyordu.

Bugün durum gerçekten çok farklıdır. Bütün bölünmüşlüğüne, dağınıklığına ve güven vermeyen yapısına rağmen yine de sosyal muhalefetin yönelimine damgasını vuran bir sosyalist hareket ve kaynaklandığı bir sosyalist potansiyel vardır. Sarı sendikacılığın ipliği öylesine pazara çıkmıştır ki, yılların kaşarlanmış sarı sendikacıları bile devrimci kesilmeye başlamışlardır. Yurdumuzda ileri sendikacılığı temsil eden DİSK süratle gelişmekte ve işçi sınıfının sendikal birliğinin sağlanmasında en güçlü aday durumuna gelmektedir. Faşizmin boy hedefi haline gelmiş olan öğrenci gençlik, olanca zulme ve burjuvazinin bütün anti demokratik kısıtlamalarına rağmen, büyük çoğunluğu ile anti-faşist mücadelede azimle direnişini sürdürmektedir. Kurtuluşlarının işçi sınıfıyla birlikte ve onun önderliğinde olduğunu en güçlü bir şekilde kavramış olan öğretmenler örgütlenme konusunda ne kadar güçlü bir potansiyel ve maharet taşıdıklarını isbat etmiş ve etmektedirler. Yönetimi ilericilerin eline geçmemiş hemen hiçbir *resmi* mühendis, mimar, tabip v.b. meslek kuruluşu kalmamış gibidir. Göstermelik burjuva kadın derneklerinin kadınlarımızın çıkarlarıyla hiçbir ilişkisi olmadığını, demokratik kadın kitle örgütlerinin gelişmesi açıkça göstermektedir. Köy kooperatiflerindeki gelişmeler, her gün mantar gibi fışkıran mahalli kültür v.b. dernekler, halkımızın örgüt susamışlığının ve örgütlü mücadelesinin önemini süratle kavramakta olduğunun diğer belirtileridir.

Bütün bunlar meselenin olumlu ve gerçekten sevinilecek yanı. Ancak mücadelemizin daha ileri boyutlara erişmesini istiyorsak, bilimin gösterdiği yolda eksiklerimizin ve aksaklıklarımızın tesbitini ve gereken tedbirleri almayı da ihmal etmememiz gerekir.

SOSYALİST HAREKETİN DURUMU

Öncelikle üzerinde durulması gereken nokta sosyalist hareketimizin bugünkü durumudur. Demokratik kitle örgütleri konusunda sosyalist hareketimizden söz edilmesini yerinde görmeyecekler olabilir. Gerçekten demokratik kitle örgütleri, sosyalizmin meselelerinin tartışıldığı arenalar değildir ve olmamalıdır. Ancak biz sosyalist hareketimizi nasıl gördüğümüzü, nasıl değerlendirdiğimizi en geniş kitlelere açık seçik bildirmekle yükümlüyüz. Bu açıdan bizim doğrudan meselemiz olan bu konuda görüşlerimizi açıklamamız, halkımızın yükselen faşizme karşı bugün sürdürdüğü mücadelenin beraberliğinin ve dayanışma gücünün artırılması ve pekiştirilmesi doğrultusunda asla savsaklanmaması gereken bir görevdir. Kaldı ki, bugün demokratik kitle örgütlerinin yönetiminde büyük ölçüde sosyalistlerin bulunmaları olgusu, demokratik kitle örgütlerinin sosyalist hareketle ilişkilerinin tesbiti açısından sosyalist hareketimizi nasıl gördüğümüzü açıklamayı zorunlu kılmaktadır.

Sosyalist hareketimizin durumu, bugün toplumsal muhalefetin en önemli meselesidir. Çünkü başta da söylediğimiz gibi bugün bu muhalefetin yönelimine damgasını vuran sosyalizmdir. Böyle olması da bilimsel bir olgudur. Çünkü günümüzde gerek demokrasi, gerek bağımsızlık mücadelesinin başını, bizim gibi ülkelerde işçi sınıfının ve onun yönlendiricisi durumunda olan sosyalistlerin çekmesi bilimsel bir zorunluktur. Bu bilimsel zorunluk, ülkemizdeki siyasal her gelişmede somut olarak ortaya çıkmaktadır. Demokratik kitle örgütlerinin yönetimlerinin hemen tamamiyle sosyalistlerin kontrolünde olması bunun çarpıcı örneklerinden birisidir. Gerçekten ülkemizde demokratik kitle örgütlerinin asli görevlerini yerine getirmelerinde, yani bir yandan özgül mesleki v.b. alanda tabanın ihtiyaçlarına cevap verirken, öte yandan genel demokrasi ve bağımsızlık mücadelesi içinde yerlerini almalarında ancak sosyalist yöneticiler başarılı olabilmektedir.

Sosyalist hareketimiz potansiyel güç olarak böylesine etkendir ama, toplumsal muhalefetin doğrudan başını çekip götürecek bir örgüt birliğinden henüz yoksundur. Böyle olunca da sosyal muhalefetin yönlenmesine damgasını vurduğu halde, meyvaları toplayan sosyal demokrasi olmakta; güvensizlik ve çaresizlik demokrasinin kurtuluşunun sosyal demokraside somutlanmasına yol açmaktadır. Temel felsefesi emekle sermayenin barışı olan sosyal demokrasinin, anti-faşist bir politika izlese ve kısıtlı burjuva demokrasisinin sınırlarını bir ölçüde genişletse bile, gerçek kurtuluş yolu olmadığı geniş yığınlar tarafından, özellikle iktidarı söz konusu olursa bir hayli kısa zamanda anlaşılacaktır. İşte bu noktada toplumumuzun demokrasi güçleri, kendilerini mücadelede yönetecek bir sosyalist örgütlenmeye olan ihtiyaçlarını açıkça göstereceklerdir.

SOSYALİST HAREKET GÜVEN VERİYOR MU?

Bugün sosyalist hareketimiz güven verecek bir önderlikten yoksundur. Çünkü bölünmüş ve dağınık durumdadır. Birliğini sağlamış olmadığı için ne sosyalist potansiyeli güçlü bir şekilde seferber edebilmekte, ne de toplumsal muhalefeti etkin bir biçimde peşine takabilmektedir. O halde önümüzdeki önde gelen görev sosyalist hareketin birliğinin sağlanmasıdır.

SOSYALİST HAREKETİN BİRLİĞİNİN SAĞLANMASI

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi bu konunun olanca önemini kavradığını, Mart 1976 sonunda toplanan Birinci Parti Kongresinde göstermiştir. Gerek kongrenin ana teması, gerek bu konuda alınan kararlar, sosyalist birliğe verilen önemin kanıtlarıdırlar. Sosyalist birlik konusunda kongre kararlarında aynen şöyle denilmektedir :

«İşçi sınıfının birliği ilkesi, onun politik hareketinin de birliğini gerektirir. Her ülkede işçi sınıfının partisi tektir. İşçi sınıfının siyasi temsilcisi olduğunu iddia eden diğer partiler, ancak birer sapmayı temsil ederler. Ülkemizde ise işçi sınıfının siyasi hareketi içindeki çizgilerden hiçbiri, işçi sınıfının kendiliğinden hareketi içinde kök salmış, onun ileri unsurlarının bütününü kendi bağrında toplamış olmadığı için, farklı çizgiler henüz tamamiyle netleşmemiştir.

Bugün için değişik siyasi çizgilerden herhangi birinin işçi sınıfının partisini, diğerlerinin de şu veya bu sapmayı temsil ettiklerini iddia etmek bilimsel objektiflikten uzak, subjektif bir yaklaşımdır. Ancak bu olgu sosyalist hareketimizdeki farklı çizgilerin hepsinin veya bir kısmının doğru yolda olduğunu ileri sürdüğümüz anlamına gelmez.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi kendi siyasi çizgisinin işçi sınıfı biliminin kılavuzluğunda belirlendiğini ve kendisiyle diğer çizgiler arasında derece derece ideolojik farklılıklar olduğunu, bunun Türkiyenin özgül şartlarının ve sosyalist hareketin bugünkü durumunun bir sonucu olduğunu belirtir.

İşte bu nedenle, sosyalist birliğin; ideolojik birlik temeli üzerinde inşa edilmesini zorunlu ve aynı zamanda gerçek birliği sağlayıcı yegâne yol olarak görür. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin işçi sınıfının politik birliği ve onun önşartı ideolojik birlik için sürdürdüğü mücadelenin ilkesi «ilkelerde savaş, devrimci kardeşlik», maddi temeli ise işçi sınıfı disiplinidir. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, işçi sınıfının politik birliğine giden yolda kendisine önemli sorumluluk ve görevler düştüğünün bilincinde olarak, bu hedefin önündeki engellerin kaldırılması için var gücüyle çalışır. Karşılaştığı sekter ve ayrılıkçı eğilimler karşısında aynı tutuma düşmez ve sağlam ideolojik platformda bu konudaki sektarizme karşı mücadele eder.» (III./2).

Görüldüğü gibi, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, bazılarının gerçek durumu bir yana iterek kendilerini dev aynasında gören keyfi masabaşı değerlendirmelerinin aksine, somut şartların somut tahlilinden hareket etmekte ve yapılan doğru tesbite uygun doğru reçeteyi de getirmektedir. Bunun yanında sosyalist birliğin sağlanmasında sapmalara karşı sürdürülecek mücadele de yine kongre kararlarına önemle yansımıştır.

«Bu amaçla, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi,

2.4.1. Anti - sovyetik milliyetçi ve hegemoncı tutumundan ötürü, ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi karşısında yer alan ve evrensel bir sapma olarak başlayıp işçi sınıfı hareketi dışına düşen ve en tehlikeli, en fazla işçi sınıfı düşmanı olan maoculuğun, Türkiye'de «gelişmesi» için müsait ortamın varlığını da gözönünde tutarak, duygusal değil, bilimsel plânda amansız ideolojik mücadele yürütmeyi özellikle bu sapmaya yönelimin sınıfsal ve üst yapıdan kaynaklanan maddi temellerinin incelenip teşhir edilmesini görev bilir.

2.4.2. Evrensel bir sapma olan «sol» - kanat revizyonizmine, (sol maceracılığa) karşı işçi sınıfı hareketine verdiği zararlar vurgulanarak sürekli ideolojik mücadele yürütür, ancak bu sapmanın, maoizmle aynı sepete konularak halk düşmanı sayılması gibi sekter tutumuna düşmez, bu sapmaya savrulmuş kadrolar içinde işçi sınıfı mücadelesine kazanılabilecek pek çok unsurun bulunması bir yana, bu çizginin demokrasi ve bağımsızlık mücadelesinin pek çok özgül durumlarında yer alabileceği ve işçi sınıfı politikasının bu esnekliği göstermesi gerektiği gözden uzak tutulmadan özellikle öğrenci gençlik içinde gelişme imkânı bulan «sol»-kanat revizyonizminin yaygınlaşmasının maddi temellerini açıklar.

(Devamı 10 ncu sayfada)

Debelenen Adam: KİSSİNGER

Yükselen Kıta: İlerici AFRİKA

ABD emperyalizminin Dışişleri Bakanı Kissinger Nisan ayı sonlarında bazı Afrika ülkelerini içeren bir geziye çıktı. Kissinger'in bu gezisi 24 Nisan'da ilk durağı Kenya'da başladı. Programa göre Tanzanya, Zambia, Zaire, Gana, Liberya, Senegal Kissinger tarafından «ziyaret» edileceklerdi. Gana hükümeti Kissinger'in ziyaretinin hoşnutlukla karşılanmıyacağını belirtince bu ülke programdan çıkarıldı.

Kissinger bu gezisiyle neyi amaçlıyordu?

Bilindiği gibi Afrika'da sömürgeciliğe, emperyalizme ve ırkçı yönetimlere karşı gelişen kurtuluş hareketleri her geçen gün yeni mevziler yeni zaferler kazanıyor. Özellikle Portekiz sömürge imparatorluğunun, 24 Nisan darbesinin akabinde tasfiye olması, Afrika'daki kurtuluş hareketlerinin hızla ilerlemesine ve Portekiz sömürgesi olmayan yerlere de yayılmasına sebep olmuştur. Irkçı beyazların taktığı adla Rodezya diye anılan Zimbabwe Afrika'da mücadelenin en sıcak olduğu yerlerden biri. Zimbabwe'de günden güne gelişen halk hareketinin sadece ırkçılığı tasfiye etmekle kalmayıp, halkların nihai kurtuluşu doğrultusunda adımlar atılmasından, ülkenin emperyalizme tamamen kapatılmış ve Afrika'daki anti - emperyalist hareketi bütünleyen, hızlandıran etkiler yaratan bir yer haline gelmesinden korkan, İngiliz ve ABD emperyalizmi, Rodezya'daki beyaz azınlığın halk muhalefetinin «ılımlı» unsurlarıyla biran önce görüşmelere başlaması için çaba sarfediyorlar ve ülkede çoğunluğun egemen liğinin sağlanmasını istiyorlar.

İşte Kissinger'in gezisi Angola'nın emperyalizmin etki alanına tamamen kapanmasından ve ABD'nin Afrika'da hızla mevzi kaybetmesinden sonra, özellikle Rodezya sorununda düğümlenen ve Afrika'da emperyalizmin gerilemesini «durdurma» amaçlarını taşıyordu. Kissinger, gezisinde yaptığı konuşmalarda «Rodezya'daki rejimin ABD'den ne diplomatik, ne maddi hiçbir yardım beklememesini ve ülkede çoğunluğun egemenliğinin kurulması ile ilgili görüşmelere derhal başlanmasını» istedi. Bu sözleri desteklemek amacıyla da ABD'nin Rodezya'ya ekonomik ambargo koymak için yollar arıyacağı, Rodezya ile olan sınırlarını kapayan ve bu yüzden de ekonomik güçlüklerle karşılaşan Mozambik'e 12,5 milyon dolarlık yardım yapılacağı, aynı yardımın Rodezya'ya sınırdaş ülkelerin benzeri tedbirler almaları halinde onlara da yapılacağını ilân ediyordu. Kissinger Güney Afrika Cumhuriyeti işgalinde bulunan Namibia halkına kendi kaderini tayin hakkı verilmesi gerektiğini de söylemek zorunda kaldı.

Emperyalizm, silâh ve baskı yöntemleriyle engelleyemediği gerilemesini durdurmak için yeni yollar aramaya başladığını gösteriyordu Kissinger'in bu gezisiyle. Sömürgecilikten kurtulan fakat yarı yolda durup emperyalizmin etki alanından çıkamıyan bazı Afrika ülkelerindekilere benzer siyasi çözümler arıyor emperyalizm. Önümüzdeki günler emperyalizmin sonunu geciktirmek için yaptığı bu manevraların ne ölçüde başarılı olduğunu gösterecek. Ama kesinlikle bildiğimiz bir şey var : Emperyalizm çağımızda çöküş sürecini yaşıyor. Sosyalist sistemin öncülüğünde, halk kurtuluş hareketleri ve kapitalist ülkelerin işçi sınıflarının mücadelesinin bütünlüğü, hergün somut adımlarla ilerliyor ve emperyalizm, hergün daha kısıtlı bir manevra alanına itiliyor.

İTALYA'DA EKONOMİK VE POLİTİK KRİZ BÜYÜYOR

Haziran ayında yeni genel seçimlere hazırlanan İtalya batı avrupanın kapitalist ülkeleri içinde, kapitalizmin genel krizinden ençok etkilenen ülke. İtalya'nın içinde bulunduğu ve son beş yıl içinde üç kere çok ciddi bir safhaya giren ekonomik krizin ülkenin siyaset alanına da yansıması, burjuvazinin ekonomideki anarşiyi engellemesi nasıl olanaksızsa, ülkeyi yönetmede de aynı çıkmaz içinde olması son derece doğaldı. 1970'lerin başından beri sekiz kere hükümet değişti İtalya'da. Kabine krizlerinin toplam üçyüz günü aştığı biliniyor. Halk bu süre içinde altı kere seçim sandığı başına gitti. 1975 haziranında yapılan son seçimlerde sosyalistler ve diğer sol gruplar la birlikte İtalyan Kömünist Partisi oyların %45.7'sini aldı. Bu oran merkez diye adlandırılan (Hıristiyan Demokrat, Cumhuriyetçi, Sosyal Demokrat ve Liberal) partilerin aldığı oy oranından sadece %1.2 kadar azdı. Artık komünistlerin «daima muhalefette kalacağı» efsânesi yıkılmıştı. Komünist Partisi demokratik güçlerle işbirliği yaparak, etkisini bölgesel idarelerin üçte ikisine kadar genişletmiş, belediyelerde, eyâletlerde ve seçimle gelen hükümet görevlilerinde koltukların üçte birinden fazlasını almıştı.

İtalya'da ekonomik kriz öyle ciddi bir safhaya gelmiştir ki, tekelci İtalyan burjuvazisi bile ülkenin ekonomik ve sosyal yapısında bazı değişiklikler yapmanın zorunluluğuna inanmaya başlamışlardır. Örneğin FİAT fabrikalarının sahibi ve İtalyan Endüstri Genel Federasyonu Başkanı Giovanni Agnelli şunları diyordu : «İtalya'da kira alanı, verimsizlik ve başkasının sırtından elde edilen gelir, marazi bir şekilde yayıldı. İşçi ücretleri de dondurulamadığı için, bu işten en çok zarar gören işletmecilerin kârları oluyor. Karşımızda iki yol var : Ya işçi ücretlerinin indirilmesini göze almak, ya da verimsiz unsurları hiç tolerans tanımadan bertaraf etmek. Doğru söylemek gerekirse biz ikinci yolu seçiyoruz.»

Çok iyi örgütlenmiş olan ve köklü bir mücadele geçmişine sahip İtalyan işçi sınıfıyla ücretleri indirmek için mücadeleye girmeyi gözü kesmiyen İtalyan Tekelci burjuvazisi, rantiye'nin gelirini işletmecinin kârından «boşamak» yolunu seçmişti. Ama bu işin sandığı kadar kolay bir iş olmadığı da bilinen bir gerçek İtalya'da. Çünkü 50 yıldan fazla bir süredir hükümet eden Hıristiyan Demokrat Partinin sosyal tabanını teşkil ediyordu bu unsurlar. Hıristiyan Demokratların tabanının aşağı yukarı yarısını teşkil eden çiftçiler yavaş yavaş kopmaya başladıkça, Hıristiyan Demokratlar İtalyan toplumunun, bu üretimden kopuk rantiye zümresine dayanmak ve onları geliştirme politikası gütmek zorunda kaldı. Bu zümre, devlet mekanizmasında, ticarette, kredi ve vergi sisteminde, konut ve nakliyat işlerinde, genel sağlık ve eğitimde yapılacak her reforma kesin bir şekilde karşı çıkıyor, hatta zora

(Devamı 9. sayfada)

MAO'CU ÇHC YÖNETİCİLERİ VE ABD EMPERYALİZMİ

ABD - Çin Halk Cumhuriyeti Dostluk Derneği Başkanı William Hinton Çin Halk Cumhuriyetine yaptığı bir geziden sonra gazetecilere verdiği beyanatta Çin Halk Cumhuriyetinin dış politikasının temel ilkelerini ve hangi noktalarda ABD - ÇCH arasında dış politikada uyuşma bulunduğunu açıkladı. Bu beyanat adı geçen derneğin «Çin ve ABD» adlı dergisinde yayınlandı ve Maoist eğilimli ABD'de çıkan haftalık Guardian dergisinin 5 Mayıs tarihli nüshasında iktibas edildi.

Hinton, Çin Dış politikasının dayandığı temel varsayımının önümüzdeki otuz yıl içinde 3. Dünya Savaşının kaçınılmazlığı olduğunu açıkladı. Ve bu savaş 1956; da yapılan SBKP 20. Kongresinden itibaren «kapitalist bir yol izleyen» Sovyetler Birliği tarafından çıkarılacaktır.

Gene Hinton'un açıklamalarına göre «iki süper devlet artık Çin'in eşit derecede tehlikeli düşmanları değildir. Resmi Maoist görüşe göre Sovyetler Birliği, ABD'den daha tehlikelidir ve dünyayı tehdit eden asıl kaynak SSCB'dir. Bu görüşün tabii bir sonucu olarak Çin Halk Cumhuriyeti anti - Sovyetizm'de en aşırı unsurlarla ittifaklar kurmak istememektedir. Çin, çeşitli ülkelerin liderlerini bu yeni güçler ilişkisini ne ölçüde kavrayıp benimsediklerine göre değerlendirmektedir. Bu yüzden muhafazakâr Heath'i Wilson'a, Straus'u Brand'a ve Schlesinger'i Kissinger'e tercih etmektedirler.»

Konuşmasının daha sonraki bölümünde, Kore savaşından bu yana dünyada büyük değişiklikler olduğunu, artık ÇHC ile ABD'nin belli konularda anlaşmış bulunduklarını belirten Hinton şu alanlarda anlaşma olduğunu açıklıyor :

- *«Japonya'nın Silâhlandırılması :* İşgalden doğan politikaların sonucu olarak Japonya yeterli savunma güçlerine sahip değildir. Ve bu yüzden bir Sovyet saldırısı karşısında kolaylıkla ciddi hasarlarla karşılaşabilir. Bu yüzden yeterli savunma kuvvetleri oluşturuncaya kadar Japonya ABD ile askeri ittifakını sürdürmelidir.
- *NATO'nun tam olarak desteklenmesi :* Sovyetler Birliğine karşı tek başına karşı koyabilecek hiç bir avrupa ülkesi yoktur. Hatta tüm avrupa ülkeleri bir araya gelse, kollektif güçleri bir Sovyet saldırısını karşılayamaz. Bu yüzden Avrupa ülkeleri ABD ile NATO ittifakı içinde kalmalıdırlar.
- *Filipinler Diktatörü Ferdinant Marcos'un Güçlendirilmesi :* Filipinlerdeki ABD üsleri muhafaza edilmelidir. Bu üslerin tamamının kapatılması bölgeye Sovyetler Birliğinin yerleşmesini sağlayabilir. Bu yüzden üsler Filipinler hükümetinin yeterli savunma güçleri oluşturuluncaya kadar muhafaza edilmeli sonra tedricen kaldırılmalıdır.»

ABD emperyalizmiyle MAO'cu ÇHC yöneticilerinin kamuoyuna yansıyabilen anlaşma noktalarından birkaç örnektir yukardakiler. Ve hiçbir yoruma gerek bırakmamaktadır.

dünya devrimci süreci

Sosyalist Sistemin Ekonomik Yasaları ve Politik ilkeleri

BİLDİĞİMİZ gibi ekonomik kanunlar, insanlık tarihinin çeşitli aşamalarında, insanlar arasındaki toplumsal ilişkileri ve üretim ilişkilerini yönlendiren, ürünlerin üretim ve üleşimini düzenleyen toplum kanunlarıdır. Ekonomik kanunların işleyişi, üretim süreci içindeki insanların ürünlerin dağılımı ile yani üretim ilişkileri ile bağıntılı olduğunu ifade eder.

Sözkonusu olan bu yasalar, bir toplumsal çerçevede olduğu kadar ayrı ayrı ülkeler (uluslar) arasındaki ilişkilerde de geçerlidir.

Sovyetler Birliği uzun yıllar sosyalist ekonomi kanunlarının işlediği tek ülke olmuştur. Daha sonra dünya sosyalist sisteminin oluşmasıyla, bu kanunlar sosyalist ülkeler arasında da geçerlilik kazanmıştır. Böylelikle sosyalizmin ekonomik kanunları, artık dünya kanunları olarak işlerlik ve uygulanabilirlik içindedir.

Bugün günümüz dünyasına egemen olan iki ekonomik sistemin tamamen zıt yasaları vardır. SBKP programı bu konuda şu cümleleri içerir :

«Dünya sosyalist sistemi ve dünya kapitalist sisteminin gelişimi tamamen zıt kanunlar tarafından yönlendirilir. Dünya kapitalist sistemi, onu oluşturan ülkeler arasındaki şiddetli mücadeleler içinde doğup gelişmiştir ve bu sistemde zayıf ülkeler güçlü olanlara bağımlıdırlar ve onlar tarafından sömürülürler, yüzmilyonlarca insan köleleştirilmiş ve emperyalist metropollerin sömürge birimleri haline indirgenmiştir. Diğer taraftan dünya sosyalist sisteminin oluşum ve gelişimi ise bu sistem içindeki bütün ülkelerdeki emekçilerin temel çıkarlarının uyumluluğu içinde kendilerinin egemenliği ve serbest rızası temeli üzerinde sürmektedir.» (The Road to Communism, sf. 466 - 467)

Dünya sosyalist sisteminde ekonomik yasaların işleyişi egemen ve bağımsız sosyalist uluslar arasındaki üretim ilişkileri ile karakterize olur. Dünya sosyalist sisteminin ekonomik işleyiş ilkelerinin en önemlisi budur.

SOSYALİST DEVLETLERARASI EKONOMİK YASALAR

SOSYALİST ülkeler arasındaki ekonomik ilişkileri belirleyen kanunlar, sosyalizmin temel ekonomik kanunudur. Amaç en modern teknolojiyi kullanarak, toplumun maddi ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamak ve toplumun her üyesinin çok yanlı gelişimini sağlamaktır. Sosyalist üretim bu amaç ve temel üzerinde sürdürülür, genişletilir, geliştirilir. Tek tek sosyalist ülkelerin bu ihtiyaçları gözönüne alınmakta ve sosyalist ülkeler bir bütün olarak geliştirmeğe ve yukarıda sözünü ettiğimiz amaçları gerçekleştirmeğe yönelik ekonomik - teknik işbirliği yapılmaktadır. Bu uygulama şüphesiz ki tarihsel perspektif gözönüne alındığında henüz başlangıç dönemlerini yaşamaktadır, fakat sayısız başarılı uygulamalar gerçekleştirilmiştir, sosyalist sistemin bütünselliği ve bir dün ya sistemi olarak gelişimi her geçen gün artmaktadır.

Sosyalist ülkeler arasındaki ekonomik ilişkilerin ve işbirliğinin diğer bir özelliği de bu ilişkilerin sadece sosyalist ülkelerin iç ekonomi politikalarını değil, aynı zamanda dış ekonomi politikalarını da etkilemesi ve sosyalist ekonomi yasalarınca yönlendirilmesidir.

Hep bildiğimiz gibi dünya sosyalist sisteminin, dünya kapitalist sistemine göre üstünlüğünün ayırdedici diğer bir özelliği de sosyalist ekonominin plânlı olmasıdır.

«Dünya kapitalist sistemi ülkeler arasında ihtilâflara yol açan eşitsiz ekonomik ve politik gelişim yasasıyla yönlendirilir, dünya sosyalist sistemini ise bunun tam tersine bu sisteme dahil ülkelerin ekonomilerinin istikrarlı ve dengeli büyümesini sağlayan yasa yönlendirir.» (The Road to Communism, sf. 467)

Böylece aynı zamanda plânlı ekonomi demek olan sosyalist ekonomi gereği olarak sosyalist sistem için uluslararası plânlama gereklidir. Aslında işbölümünün kapitalizmde uluslararası özellik kazanmasıyla bu ihtiyaç da doğmuştur :

«Tek bir bütün olarak ve ortak bir plâna uygun şekilde tüm ulusların proletaryası tarafından düzenlenen tek bir dünya ekonomisinin yaratılması doğrultusunda bir eğilim vardır. Bu eğilim zaten bugünden kapitalist sistem altında başgöstermiştir, gelişmesi ve tamamlanması sosyalizme bağlıdır.» (Lenin, Bütün Eserleri, Cilt 31, sf. 147)

Üretim araçlarının sosyal mülkiyeti sadece tek tek sosyalist ülkelerin emekçilerini amaçta birleştirmekle kalmamakta, sosyalist sistemi bir bütün olarak öngören ortak emekçi çıkarlarını gerektirmektedir. Nitekim günümüz şartlarında, sosyalist ülkeler arasındaki dengeli ekonomik ilişkileri ciddiye almayan ve ulusal tecrit (soyutlanma) yolunda adımlar atan bir sosyalist ülke büyük zorluklarla ve zararlarla karşı karşıya gelmektedir. Bütün sosyalist ülkelerin maddi, mâli ve emek kaynaklarının plânlı ekonomiyle kullanılması ve sosyalist ülkeler arasında ekonomik işbirliği ve karşılıklı yardımlaşmanın gerçekleştirilmesi hem tek tek sosyalist ülkelerde ve de bir bütün olarak sosyalist sistemde üretim büyümesini hızlandırmakta, üretici güçleri daha hızlı geliştirmektedir. Geçen yazıda da belirtildiği gibi, uluslararası işbölümü, sosyalist dünya ekonomisinin dengeli ve istikrarlı gelişiminin maddi temelini teşkil eder. Bu nedenle sosyalist sistemi oluşturan ekonomik parçaların bütünselliği, aynı zamanda üretimde uluslararası plânda uzmanlaşma, işbirliği ve dağıtım ile organik olarak ilişkilidir.

Günümüz koşullarında sosyalist ülkelerin plânları arasında bir koordinasyon sağlamak ve işbirliğini, yardımlaşmayı geliştirmek fonksiyonunu, geçen sayıda da söylediğimiz gibi CMEA yürütmektedir. Sosyalist ülkelerin ekonomik plânları arasında koordinasyonun sağlanması şüphesiz ki uluslararası sosyalist plânlamayı gündeme getirmektedir. Bugün için sosyalist ülkelerin ekonomik plânları arasında koordinasyon henüz tüm sosyalist ülkeleri kapsayan tek bir merkezi plânlama düzeyine ulaşmamıştır. Plânların koordinasyonunu sosyalist ülkelerin ulusal egemenlik ve ekonomik - politik bağımsızlık ilkelerine tamamen uyacak şekilde yürütülmektedir.

Sosyalist ülkeler arasında plân koordinasyonundan başka diğer ekonomik ilişkiler; ekonomik, teknik, bilimsel işbirliği ve karşılıklı yardımlaş madan ibaret değildir. Sosyalist sistemdeki sosyalist ülkeler arasındaki ekonomik ilişkilerin en önemli somut lanışından birisi de sosyalist dünya pazarıdır. Sosyalist dünya pazarı, sos yalist ülkeler arasındaki dış ticaret ilişkilerini düzenler. Bu pazarın en önemli ayırdedici özelliği fiyatların istikrarlı ve plânlı olmasını sağlamaktır. Sosyalist dünya pazarında, emperyalist - kapitalist devletler arasında görülen fiyat yükseltmeleri, spekülâsyonlar, eşitsiz mübadele, damping gibi tekellerin diğer ülke halklarını soymak amacıyla aşırı kâr amacı güden yöntemlerine yer yoktur. Sosyalist dünya pazarı, sosyalist ülkeler arasındaki en önemli güvencelerden birisidir.

SOSYALİST ÜLKELER ARASINDAKİ SİYASİ İLİŞKİLERİN İLKELERİ

SOSYALİST sistemin oluşmasıyla birlikte sosyalist ülkeler arasında ekonomik, politik ve ideolojik bir sosyalist topluluk yaratmak ve amaç birliği içinde olmak şeklinde özetleyebileceğimiz yeni tipte bir devletlerarası politik ilişkiler ağı kurulmuştur. Bu ilişkilerin politikası işçi sınıfı partileri ve sosyalist devletler tarafından çizilmektedir.

Lenin, politikayı ekonominin yoğunlaşmış ifadesi, genelleştirilmesi ve bütünleştirilmesi olarak tanımlar. Bu nokta, sosyalist ülkeler arasındaki ilişkilerde kendisini çarpıcı bir şekilde ortaya koymaktadır. Dünya sosyalist ekonomisinin, sosyalist ülkeler arasındaki üretim ilişkilerinin bütünselliği olarak belirişi yeni tip politik ilişkileri ve bu ilişkilerin sosyalist muhtevasını da beraberinde getirmiştir. Sosyalist ülkeler arasında sürdürülen devletlerarası politika, dünya sosyalist sisteminin ana sorunlarının hatasız biçimde çözümlenmesinin ölçütüdür. Bu demektir ki, objektif bir gereksinme olarak hem dünya sosyalist topluluğunun bir bütün olarak, hem de her sosyalist ülkenin tek tek gelişimi, sosyalist ülkeler arasındaki politikanın çıkış noktasıdır ve bu amaçla yapılan karşılıklı yardımlaşma ve işbirliği sosyalist dünyaya ait tüm potansiyellerin en verimli şekilde değerlendirilmesi şeklinde biçimlenmek tedir. Ve gene bu politik ilişkilerde esas politik motif, sosyalist ülkeler arasındaki birlik ve dayanışmayı üst düzeylerde güçlendirmek, esas ekonomik motif ise hem her sosyalist ülkenin hem de bütünsel olarak dünya sos yalist ekonomisinin topyekûn gelişimini sağlamak, ve bu ülkelerde yaşayan yüzmilyonlarca insanın sosyalizmi ve sınıfsız toplumu kurmalarını hızlandırmaktır. Dünya devrimci sürecince yakın tarihin önemli belgelerini meydana getiren 1957 *Deklerasyonu*, 1960 *Bildirisi* ve 1969 *Ana Belgesi*, aynı zamanda dünya sosyalist sisteminin ekonomik gelişimini de tahlil etmekte ve soruna bilimsel bir politik yaklaşım da getirerek sosyalist ülkeler arasındaki ilişkilerin ve işbirliğinin daha da gelişip sağlamlaşması için gerekli perspektifi çizmektedir. Bu belgeler ile Lenin'in şu sözleri arasında büyük bir uyum vardır : «soruna, doğru bir siyasi yaklaşım getirmeden, sözkonusu sınıf iktidarda kalmayı başaramaz, *ve dolayısiyle kendi üretim sorununu da çözemeyecektir.*» (Bütün Eserleri, Cilt 32, sf. 84) Lenin'in sosyalist bir ülkede iktidardaki işçi sınıfı için söylediği bu sözleri, bir bütün olarak sosyalist sisteme ve onun ekonomik gelişimine, sosyalist sistem içindeki devletlerarası politikaya da uygulamamız gerekir. Nitekim, sosyalist devletlerarasındaki ilişkilere devrimci ve bilimsel bir politik yaklaşım getirildiği için, sosyalist sistemin sosyo - ekonomik bakımdan gelişimi sağlanmıştır. Sosyalist sistemin kendi içindeki devletlerarası politikanın bilimsel ve devrimci karakteri sadece dünya sosyalist gelişimini sağlayıp, daha ileri boyutlara ilerleme eğilimlerini temsil etmekle kalmamaktadır. Bu politika aynı zamanda dünya sosyalist sisteminin, dünya kapitalist sistemi üzerindeki avantajlarını en iyi şekilde değerlendiren ve sosyalist sistemin emperyalist - kapitalist sistem üzerindeki üstünlüğünü sürekli arttıran *aktif* ve *değiştirici* bir güçtür.

Sosyalist devletler arasındaki ilişkilerde ulusal ve uluslararası çıkarlar uyumlu bir şekilde bütünleştirilmiştir. Sosyalist enternasyonalizmin Leninist prensibine dayanan bu politika her sosyalist ülkenin, diğer sos-

yalist ülkelerin ulusal çıkarlarını da gözönüne almasını öngörmektedir. Bu politika, diğer halkların ulusal egemenliğini, eşitliğini ve bağımsızlığını çiğnemek veya zedelemekten uzaktır. Tam tersine sosyalist ülkeler arasındaki siyasi işbirliği her ülkenin egemenliğini ve bağımsızlığını güvence altına alır ve güçlendirir. SBKP Programı dünya sosyalist topluluğuna dahil ülkelerin hiçbirisinin *«hiçbir özel hakka veya imtiyaza sahip olmadığını ve olamıyacağını»* vurguyla belirtmektedir. *(The Road to Communism,* sf. 466)

Sovyetler Birliği'nde sınıfsız toplumu kurma politikası izleyen SBKP, bu politikayı sadece Sovyet halklarının bir iç politikası olarak görmemekte, aynı zamanda diğer bütün sosyalist ülkelerin çıkarlarına uyacak şekilde enternasyonalist bir görev saymaktadır. Bu konuda Parti programı şöyle diyor :

«SSCB'de komünizmin inşası sosyalist topluluğun içindeki her ülkenin çıkarlarını da geliştirmektedir, çünkü dünya sosyalist kampının ekonomik gücünü ve savunma potansiyelini yükseltmekte ve SSCB'ne diğer sosyalist ülkelerle ekonomik ve kültürel işbirliğini genişletmek, onlara yardımı ve desteği arttırmak için sürekli gelişen daha elverişli olanaklar sağlamaktadır.» (Road to Communism, sf. 580)

SOSYALİST SİSTEMİN ÜST YAPI İLİŞKİLERİ

SOSYALİZMİN dünya ekonomisi ve dünya politikası arasındaki ilişkiler altyapı ile üstyapı arasındaki ilişkilerin özel bir düzeyidir. Dünya sosyalist ekonomisi, tüm sosyalist ülkeler arasındaki üretim ilişkilerinin bir bütünlüğü olarak ortaya çıkınca, ideolojik ve politik üstyapı da buna bağlı olarak yayılmıştır. Başta sosyalist devletler olmak üzere sosyalist tipteki bütün üstyapı kurumlarının işlevleri de böylece gelişmiştir.

Fakat sosyalist devletleri, sadece siyasi üstyapı kurumları görevini gören birimler olarak almak yanlış olur. Bu devletler herşeyden önce kendi ülkelerinde üretim araçlarının birinci ve en önde gelen sahibidirler, böylece bu devletler sadece üstyapıya ait birer birim değil, aynı zamanda toplumun temeline, ekonomik sisteme ait birimlerdir. Gene sosyalist devletler sadece kendi ülkelerindeki sosyalist üretim ilişkilerinin sürdürülmesindeki tayin edici güç olmayıp aynı zamanda sosyalist sistemin bir bütün olarak sürmesinin yapı taşları ve tayin edici birimleridirler. Dünya sosyalist sisteminde geçerli olan hiçbir ekonomik yasa, sosyalist devletlerin ekonomik - örgütsel faaliyeti olmadan gerçeklik kazanamaz.

Sosyalist ülkeler arasındaki ilişkileri sadece ekonomik - örgütsel faaliyetin gelişmesi olarak almamak gerekir. Sosyalist sistemin oluşmasıyla birlikte, ekonomik faaliyetin yanısıra sosyalist devletlerin politik faaliyeti ve paralel bir gelişim göstermiştir. Sosyalist sistemin gelişiminin her aşamasında, sosyalist ülkelerin biribirleriyle koordinasyon halindeki politikaları sadece ekonomik işbirliğinin öngördüğü görevlere göre belirlenmez, güdülen politika aynı zamanda gerek sosyalist ülkelerdeki gerekse tüm dünyadaki sınıf güçlerinin ortak çizgisi; sosyalist ve sınıfsız toplumu inşa etmenin somut görevleri doğrultusunda belirlenir.

Sosyalist devletler arasındaki siyasi ilişkiler, onların ekonomik ve politik bağımsızlıklarını güçlendiren ve uluslararası etkinliklerini yükselten bir ana faktördür. Bu ülkelerin dış politikasındaki koordinasyon, uluslararası yaşamın ana sorunlarında ortak bir hattın gerçekleştirilmesini mümkün kılar.

1969 toplantısında uluslararası politika konusunda oluşan güçlü oybirliği dünya işçi sınıfı sosyalist hareketinin ve de barış, demokrasi, ulusal bağımsızlık ve sosyalizm için mücadele eden güçler cephesinin sağlamlaşması yolunda ileri bir adımı teşkil etmektedir. Sosyalist topluluk bu politikanın ana dayanağı olup sosyalist ülkeler arasındaki birlik ve dayanışma; barışın ve dolayısiyle sosyalizmin, giderek sınıfsız toplumu inşa sürecinin güvencesi ve hızlandırıcı özelliğidir.

KÜLTÜR VE EĞİTİM GÖREVLERİ

SOSYALİST devletlerin işlevinin gelişmesi aynı zamanda kültür ve eğitim alanındaki çalışmaların yayılmasında kendisini göstermektedir. Herşeyden önce, sosyalist devletlerin işçi sınıfı partileri, halkları sosyalist enternasyonalizm ruhuyle eğitmek ve yurtseverlikle enternasyonalizmin doğru bir bileşimini, uyumluluğunu sağlamak konusunda ciddi çaba göstermektedirler. Sınıfsız toplumun yeni insanını yaratmak, sosyalist ve sınıfsız toplumun ahlâk değerlerini yerleştirmek eğitimsiz mümkün değildir.

İkinci olarak; sosyalist ülkeler arasındaki kültürel ilişkilerin üstün gelişimi dünya kültürünü de geliştirmi güçlendirmekte, sosyalist ülkelerdeki kültürel ve teknolojik ilerlemeyi hızlandırmaktadır. Bu kültürel özellik sosyalist sistemin üstünlüğünün diğer bir yanını meydana getirir.

Üçüncü olarak, dünya sosyalist sisteminin oluşmasıyla, sosyalist ülkeler arasında, bu ülkeleri emperyalist saldırıya karşı korumak için kurulan askeri ve politik işbirliği dünya sosyalizminin önemli bir güvencesini meydana getirmiştir.

Sosyalist ülkeler arasındaki kültürel ilişkiler ve kültür faaliyetleri büyük bir önem taşımaktadır. Sosyalist sistem, bir yandan kollektif insanın yaratılması, sınıfsız toplumun üst yapısına, değer yargılarına sahip insanın yetişmesi için olağanüstü çaba göstermektedir. Sosyalist toplumda eğitim meselesinin ne kadar önemli olduğu açıktır. Binlerce yıllık sınıflı toplumdan gelen insanoğlunun, sınıfsız topluma doğru yönetilmesi kolay bir uğraş değildir. Kaldı ki kapitalist sistem ve sınıflı toplum ve onun üstyapısı, onun değer yargıları, bireyci dünya ve ahlâk yargıları dünyada inkâr edilmez ve şimdilik güçlü bir olgudur. Öte yandan emperyalizmin her türlü yıkıcı faaliyeti ve bireyciliği, ideolojik saldırıları devam etmektedir. Emperyalizmden bağımsızlaşmış üçüncü dünya ülkelerinde bile insanlar arasındaki bireyci anlayış sür mektedir. Sınıfsız toplumunun kollektif insanını yaratmak insanlık tarihinin çok önmli bir görevidir ve bu görev hem ekonomik altyapi olarak, hem de politik ve kültürel bakımdan sosyalist sisteme düşmektedir.

SINIFSIZ TOPLUMUN İNSAN'INA DOĞRU...

EKONOMİK altyapının değişmesi ve sosyalist üretim ilişkilerinin kurulması, sosyalist üretim tarzının güçlendirilmesi kollektif insanın oluşum sürecinin maddi temelini objektif koşullarını meydana getirir. Ama sınıfsız toplum insanının yaratılması kendi halinde spontane bir gelişime bırakılamaz. Bu nedenle sosyalist ülkelerin öncü işçi sınıfı partilerinin yönlendirdiği sosyalist devletler bu konuda büyük sorumluluk taşımaktadırlar. Sınıfsız toplum insanının yaratılması ve kollektif insanın değer yargılarının, ahlâk anlayışının yerleştirilmesi sınıfsız toplumu kurma sürecinin en önemli eğitsel görevlerin den birisidir. Bu nedenle sosyalist sistem, bir yandan sınıfsız toplum yolunda, işçi sınıfı ile köylülük arasındaki farkları giderek azaltırken ve üretim sürecinde kol ile kafa emeği arasındaki çelişkiyi çözümlerkek öte yandan kültürel ve eğitsel plânda sınıfsız toplumu kuracak insanın oluşumu için çaba göstermekte, aynı paralelde, emperyalizmin, kapitalizmin, sömürücü sınıflı toplum ideolojilerinin etkilerine, endoktrinasyonuna karşı mücadele yürütmektedir. Dünyada ilk sosyalist devletin kurulmasından bu yana henüz altmış yıl ve sosyalist sistemin oluşumundan bu yana 30 yıl geçmiştir. 10 bin yıla yakın sınıflı toplum tarihi içinde ve sömürücü sınıfların egemenliği altında geçmiş böyle uzun bir insanlık tarihi yanında 30 ilâ 60 yıl gerçekten çok kısa bir kesittir. Ve kabul etmek gerekir ki, gerek dünyanın ilk sosyalist devleti, gerekse bugünkü dünya sosyalist sistemi bu yolda olağanüstü başarılar kazanmış, önce sosyalist toplumun insanının yaratılması konusunda üstün başarılar kazanmıştır ve bu görevin bir devamı olarak sınıfsız toplum insanının yaratılması konusunda ideolojik, kültürel, eğitsel çabalar sürdürülmektedir. Özellikle «Sol» - kanat revizyonistleri, onbin yıla yakın sömürücü sınıflı toplumdan sonra, dünyanın ilk işçi sınıfı devletinin binbir türlü emperyalist saldırı altında sosyalist insanı yaratmak yolunda 60 yıl gibi kısa bir zamanda gösterdiği olağanüstü başarıyı anlayamamakta, kendi mekanik veya doğmatik, bilimsiz anlayışları ile sosyalist sisteme «revizyonist,» «bürokrat» gibi ucuz suçlamaları sorumsuzca savurabilmektedirler. Buna karşılık sağ kanat revizyonistleri de sosyalist sistem ülkeleri için burjuva özgürlüklerini savunmayı, bireyciliği önermeyi seçmişlerdir. Sosyalist sisteme karşı bir yandan emperyalizmin ideolojik - politik saldırıları davam ederken, öte yandan sosyalist sistem sosyalizm adına kendi dışından gelen her boydan sağ ve «sol» kanat revizyonist safsatasını, uluslararası işci sınıfı hareketi içinde ve genel dünya devrimci hareketi içinde etkisiz hale getirmek çabasındadır.

SOMUTTA ENTERNASYONALİZM

SOSYALİST sistemin gösterdiği en önemli eğitim ve ideoloji çalışmaları arasında enternasyonalizm önemli bir yer tutar. Sosyalist sistem bugün dünya devrimci sürecinin güçlenmesi için, ulusal kurtuluş hareketlerine, üçüncü dünya ülkelerine çok önemli yardımlar yapmakta, aynı zamanda kapitalist ülkelerde işçi sınıfı hareketlerinin gelişmesi için çaba göstermektedir. Bütün bu yardımlar, sosyalist ülke halklarının yarattığı sosyal değerlerden ayrılan büyük fonlarla gerçekleşmektedir. Gene en gelişkin sosyalist ülkeler, üretici güçleri aynı düzeyde gelişmemiş ülkelerin de kendileriyle bir bütün olarak aynı düzeye gelmesi için çaba göstermektedirler.

Şu halde tüm bu fedakârlıklar ve katıksız enternasyonalist çabalar, sosyalist sistem halklarının dünya devrimci sürecine ve insanlığa değerli katkılarıdır. Enternasyonalist bir ruh la yetişmeyen bir halktan böyle bir fedakârlık beklemek mümkün değildir. Bu nedenle dünyanın ilk sosyalist ülkesi başta olmak üzere tüm sosyalist sistem halklarının enternasyonalist bir ruhla, enternasyonalist bilinçle yetiştiğini, dünyada barış, demokrasi, bağımsızlık, toplumsal ilerleme ve sosyalizm kavgasını özümlediği, kavradığı ve bu doğrultuda fedakâr çabalar içinde olduğu açık bir gerçektir.

Sosyalist sistemin kültürel faaliyeti ve sosyalist devletlerarası işbirliği çalışmaları içinde sanat ve estetik konusunun da önemli bir yeri vardır. Çünkü sosyalist toplum sınıfsız toplum yolunda kültür plânında aynı zamanda estetiği geliştirmeği önemli bir görev sayar. Sosyalist ülkelerin sanat konusundaki başarıları, sosyalist üretim tarzının sanat ve estetik plânında da, en geç değişen bu üstyapı öğesi konusunda da kendisinden önceki üretim tarzlarını aştığını göstermiştir. Ve sınıfsız toplumda estetiğin yerini, önemini bir fantazi olarak değil, somut, maddi bir gereksinme olarak almak, özellikle Türkiye gibi sol çocukluk hastalığının yaygın olduğu sosyalist hareketler içindeki bu konudaki sektarizme, yanlış eğilimlere karşı çıkmak gerekir.

ÖZET

ÖZETLERSEK; bugünkü koşullarda ve bugünkü aşamada, dünya sosyalist sistemi ayrı ve bağımsız sosyalist devlet birimlerinden oluşmaktadır ve dünya sosyalist sisteminin tayin edici gelişimi ayrı ayrı sosyalist birimlerle sağlanmaktadır. Fakat sosyalist devletlerarası ilişkiler, ortak ekonomik ve askeri örgütlenmeler, kültürel kurumlarla sürdürülmektedir.

Bu örgütlenmelerin en önemlisi Comecon veya CMEA adı verilen Karşılıklı Ekonomik Yardımlaşma Konseyi'dir. Öte yandan sosyalist sistemin, emperyalizme karşı güvenliğini sağlamak için kurulmuş bir ortak savunma merkezi olan Varşova Paktı, aynı zamanda Avrupa'da ve dünyada barışın bekçisidir.

●

Gelecek yazımızda *Enternasyonalizm ve Ulusal Çıkarlar* konusunu ve ulusal çelişkilerin sınıfsal kaynağını, ortaya çıkan sorunların çözüm yollarını ilkesel plânda inceleyeceğiz.

TüRKiYE iŞÇi PARTiSi VE ENTERNASYONALiZM IV

Türkiye İşçi Partisi'nin işçi sınıfı enternasyonalizmi konusunda, enternasyonalizmin temel noktalarında görüşsüz kalması ve enternasyonalizmin bugünkü dünya koşullarında vardığı somutlanma düzeyinin gerisinde bulunması, bu konuda yanlış görüşleri bünyesinde ve ideolojisinde barındırması, ideolojik planda sağ eğilimi ağır basan, eklektik yapısının bu alandaki yansımasından başka bir şey değildir.

Çünkü işçi sınıfı bilimine ayrıntısına dek bağlı olan bir çizgi enternasyonalizm konusunda da net, açık görüşlü ve titiz olabilir. İbresi sürekli sağa kayan ve «sulandırılmış» sosyalist görüşleri taşıyan, işçi sınıfının biliminin en temel noktalarında bile net görüşler ortaya koyamayan ya da çeşitli gerekçelerle bundan kaçınan bir çizgi bilimsel sosyalist ve enternasyonalist doğrultudan uzaklaşır. Enternasyonalizm konusundaki bulanıklık ve temelde enternasyonalizme inançsızlık veya enternasyonalizmi birtakım soyut kavramlardan ibaret sanıp, somutuna inememek tutumu, bilimsizlikten ve bilimsizliğin özgül bir biçimlenişi olan eklektisizmden kaynaklanır. Bu eklektisizm, bir yandan Portekiz işçi sınıfı partisini desteklerken, öte yandan enternasyonalizme somutta karşı çıkan bazı Güney Avrupa partilerinin çizgisine fazla sempati duymak şeklinde kendisini gösterir. Hatta o güney Avrupa partileri arasında İspanyol partisi gibi «enternasyonalizmin artık modasının geçtiğini, tarihe karıştığını» ileri sürenleri bile vardır. İşçi sınıfı bilimiyle enternasyonalizminin kopmaz bir bütün olduğunun adeta çakışık kavramlar olduğunun en canlı kanıtı budur.

Özellikle Türkiye gibi işçi sınıfı politik hareketinin ileri örgütlenme ve bilinç düzeyine varmadığı ülkelerde enternasyonalizm kavramının işçi sınıfı bilimiyle birlikte özümletilmesi doğrultusunda — tüm güç koşullara rağmen — olağanüstü çaba göstermek gerekmektedir. Şu veya bu gerekçelerle sosyalist propagandayı yani bilimin ve enternasyonalizmin ve onun hem temel ilkelerinin hem de güncel tezlerinin savunulmasını savsaklamak, bilimsel sosyalizm iddialarını soyutta bırakır.

ENTERNASYONALİST PROPAGANDA GÖREVİ SAVSAKLANAMAZ

● TİP'i destekleyen yayın organlarında bugüne değin, işçi sınıfı enternasyonalizmini kavratmak doğrultusunda herhangi bir çabaya rastlanmamıştır.

● Gene aynı yayın organlarında dünya devrimci sürecinin bileşenleri ve bütünlüğü sosyalist sistemin önderliği konusunda da bir ideolojik çaba göze çarpmamıştır. Bu ana temel olgular satır aralarında geçiştirilmek ten öteye gidememiştir.

● Özellikle bir yandan Maoizmin enternasyonalizm konusundaki tahripkâr faaliyetleri, öte yandan, «sol»-kanat revizyonizminin küçük burjuva dünya görüşünden kaynaklanan enternasyonalizm dışı görüşleri, her boydan sağ kanat revizyonizminin, reformizmin özünde farklı olmayan enternasyonalizm dışı ve karşıtı tutumu ve sendikal harekette, işçi sınıfı içinde sosyal demokrasinin burjuva reformist çabaları, sosyal şoven propagandaları etkisini sürdürürken bu konuyu ciddiye almamak basit bir meşruiyet mazeretiyle geçiştirilemez. Bu tutum, aslında enternasyonalizme inanmayan, onu önemsemeyen ve işçi sınıfının uluslararası çıkarları ile ulusal çıkarları arasındaki diyalektik ilişkide ulusal çıkarları ön planda tutmağı gerçekçilik olarak gören, enternasyonalizmi soyut ve ütopik temenniler, bir çeşit dogmalar olarak algılayan anlayışın, 1970'ler ortasındaki devamından başka birşey değildir.

MAOİZME KARŞI YETERSİZ KALIŞ

TİP'in bu tutumu enternasyonalizmin gereği olan diğer ideolojik görevleri de savsaklamasına yol açmaktadır:

● TİP Maoizme karşı mücadeleye girmekte geç kalmıştır. TİP'in Maoculuğa karşı mücadele açması 1975 Kasım ayındaki teşkilat toplantısında genel başkanın ağzından duyulan sözlerle başlar. Bundan sonra ki dönemde de yazılan birkaç yazı ve Komintern temsilcisinin anılarından aktarılan bölümler dışında Maoculuğa karşı TİP tarafından önemli bir mücadele verilmemiştir. Mesele bir iki yazıyla, yasak savma kabilinden geçiştirilmiştir.

Maoculuğun dünyada ve Türkiyede getirdiği tezlerin ve görüşlerin yanlışlığı, Maoizmin anti-komünist karakterinin teşhiri, devrimci ve demokratik harekette Maoizmin etkilerinin silinmesi konularını, TİP kendisine uğraş edinmemiştir.

TİP'in Maoizm'i fazla ciddiye almayan tutumu, TİP üyelerinin bir kısmının bu konuda yeterince titiz ve uyanık davranmamalarını getirebilmektedir. Örneğin Tüted'in İstanbul şubesi kongresinde TİP sempatizanı örgüt üyeleri işçi sınıfı sosyalistlerine karşı Maocularla ve sol kanat revizyonistleri ile işbirliği yapabilmişlerdir. Bu sözlerle TİP'in antimaoist olmadığını söylemek istemiyoruz. Ama Maoizme karşı mücadelenin önemsenmemesi, Maoculuğun yıkıcı etkilerinin işçi sınıfı sosyalistlerince abartıldığının sanılması ve bu konuda yeterince duyarlı, uyanık olmamak bazen bu gibi ilkesizlikleri bile getirebilmektedir. Ve Maoizme karşı mücadele, Maocuların demokrasi ve bağımsızlık saflarında yeri olmadığı anlayışıyla, ele alınmadığı sürece birtakım sempatizanlar zaman zaman bu konuda umursamaz olabileceklerdir.

SELF-DETERMİNASYON VE ENTERNASYONALİZM

● Enternasyonalist ve bilimsel sosyalist görevlerden birisi de self-determinasyon ilkesinin benimsenmesidir. Şüphesiz ki bu ilke doğrultusunda ihtiyatsız ve provakatif bir tutum, şartları hesaba katmayan bir tutum önermek mümkün değildir. Fakat enternasyonalizmin ve bilimin bu temel doğrusunu salt teorik ve ilkesel planda savunmak, bunu kadrolara ve sempatizanlara kavratacak şekilde bilimsel, teorik ilkeleri sıralamak, bilimsel sosyalizmin kolay ihmal edilmeyecek bir sorumluluğudur. Kaldı ki sorunun teorik ve bilimsel araştırma düzeyinde konulması, veya bu konudaki temel ilkelerin, görüşlerin özetlenmesi provokasyon değildir. Şayet bunu sosyalistler yapamazsa, temel prensipleri sosyalistler kadrolara kavratamazsa, bu kez küçük burjuva milliyetçilerinin genel devrimci ve demokrat harekette, hattâ sosyalist saflarda yaratacakları etkiler daha daha büyük zararlara yol açacaktır ve ortaya telafisi çok güç bir durum çıkacaktır. Bu nedenle sosyalizmin bu temel ilkesinin milliyetçiler tarafından küçük burjuva tarzda takdimini ve yorumunu önlemenin biricik yolu, bu ilkenin bilimsel sosyalist özünü verebilmektir. Bu hem işçi sınıfının ve bilimin propaganda görevidir, hem de enternasyonalist bir sorumluluktur.

DÜNYA İŞÇİ PARTİLERİNİN EVRENSEL TEZLERİ

Ele aldığımız çizginin enternasyonalizm dışına düşen tutumlarından birisi de dünya işçi sınıfı partilerinin tüm dünya devrimci süreci ve kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı harfeketleri için getirdikleri birtakım ortak görüşlerin ve prensiplerin, somut tezlerin benimsenmemesi ve önemsenmemesidir. Elbette her ülkenin kendi koşullarını gene o ülkenin sosyalistleri bilir ve değerlendirir. Ama işçi sınıfı partilerinin uluslararası konferans ve toplantılarda aldıkları öyle kararlar ve getirdikleri öyle ilkeler vardır ki, bunlar sayısız ülkelerin pratiklerinden çıkmış olup, aynı zamanda dünyanın somut şartlarının somut değerlendirmesi sonucunda *ortak* tezler ve ilkeler, öneriler, görüşler haline gelmiştir. Bu tezleri ve önerileri sübjektif ve geçersiz görmek, özgül koşulları bu genel, evrensel görüşlerin üstüne çıkarmak bilimle ve enternasyonalizmle bağdaşmaz. Dünya işçi sınıfı partilerinin ortak görüşlerine, deneylerine önem vermemek aslında belli bir güvensizliğin sonucudur ve bunun da temelinde işçi sınıfı enternasyonalizmine inanmamak yatar.

Sözünü ettiğimiz ortak tezler ve görüşler arasında cephe ve ittifaklar politikasının önemsenmemesi, TİP'in bu konudaki başta gelen hatasıdır. TİP'in cephe politikası konusunda görünüşte sekter, ama özünde sağ sapma bir anlayışı temsil ettiğini daha önce ele almıştık. Bu konuya sosyal demokrasi konusundaki tutarsızlık paragrafı altında başka boyutuyla yeniden değineceğimizden, burada tekrarlamağa gerek görmüyoruz. Fakat sadece dünya işçi sınıfı partilerinin evrensel ve ortak görüşlerini benimsememesinin enternasyonalizm konusunda bir zaaf olduğunu belirtmekle yetineceğiz.

ÖZET

TİP'in geçmişiyle ve geçmişten miras olan devraldığı ideolojiyle, bugünkü bilimsizliği ve pek çok temel konulardaki görüşsüzlüğü ile, bilime, bilimsel propagandaya önem vermemesiyle önemli genel yanlışlıkları ile bir bütün olarak ele alındığında, sözünü ettiğimiz tavır enternasyonalizme hiç de uygun düşmez. Hele TİP, bağımsızlığı, bloksuzluk diye anlıyorsa ve meseleyi böyle koyuyorsa, kendisine bu konuda yapılan eleştirileri ise açık bir demagoji ile geçiştirme yolunu seçiyorsa ortaya çıkan bütünlük enternasyonalist bir hattı temsil etmemektedir.

NOT:

Enternasyonalizm konusunda T.İ.P'in askeri bloklar dışı politika önerdiğini, bu tutumuyla geçmişteki Aybarizmin tortularını taşıdığını, sosyalist bloku askeri bloka indirgeyerek, enternasyonalizmin özünü kavramaktan uzaklaştığını söylemiştik. Yürüyüş dergisi bu konuda bize tartışılmaz bir demogojiyle cevap verdi. Çeşitli işçi sınıfı partilerinin yöneticilerinden veya yayın organlarından yaptığı alıntılarda onların da «askeri bloklar» deyimini kullandığını söyledi.

——————»

Buradaki demagoji şudur: Yürüyüş'ün alıntı yaptığı kaynakların büyük çoğunluğu sosyalist sisteme ve özellikle Sovyetler Birliği'ne aittir. Ve Sovyetler Birliği, emperyalizmin saldırgan askerî paktları konusunda zorunlu olarak sosyalist sistemin de askerî paktlar kurduğunu ve emperyalizmin askerî paktları sürdükçe sosyalist sistemin de bu paktları sürdüreceğini söylemektedir. Bu nedenle dünyayı *askerî bloklara* emperyalizmin sürüklediğini söylemektedir. Ancak emperyalizmin kendi askerî bloklarını dağıtması halinde sosyalist sistemin de askerî bloku dağıtacağını ve sosyalist sistemin askerî blokların dağıtılmasından yana olduğunu, fakat bunun için emperyalizmin askerî blokunu kaldırmasının ona dayatılmasının gerektiğini belirtiyor. Şu halde sosyalist sistemin kurduğu askerî blok bizatihi dünya barışının ve dünya sosyalist sisteminin ve halkların güvencesidir. Bu zaten tüm dünya işçi sınıfı sosyalistlerinin bildiği ve kabul ettiği bir gerçektir ve dünyada özellikle sosyalist sistem, emperyalizme silahsızlanmayı dayatmak için vargücüyle çalışmaktadır. Ama bunun yolu da emperyalizmden daha etkin bir askerî güçle açılmıştır. Dünyada silahsızlanma uğrunda en fazla çaba gösteren Sovyetler Birliği, bizzat sosyalist sistemin «askerî bloku» içinde en etkin güçtür. Sovyetler Birliği'nin askerî blokların dağıtılmasından yana olması ile TİP'in «Türkiye'nin güvenliğini askerî bloklar» dışında aramasını aynı şeymiş gibi göstermek, açık bir demagojidir. Yürüyüş'ün deyimiyle, «Kitleciler», yani işçi sınıfı sosyalistleri sosyalist sistemin gösterdiği silahsızlanma çabalarını herkesten daha fazla desteklemektedir, ama TİP yöneticilerinden farklı olarak sosyalist sistemin askerî blokunu, dünyada barışın ve güvenliğin garantisi olarak, emperyalizmin karşısındaki başlıca kale olarak görürler. Burada sosyalist sistemin başını çeken Sovyetler Birliğinin emperyalizmi gerileterek ona silahsızlanmayı dayatmasıyla, TİP'in «güvenliği askerî bloklar dışında» arayan ve öneren tutumu arasında çok önemli fark vardır. Birincisi enternasyonalist ve gerçek barışçı görüşten kaynaklanır, ikincisi ise, enternasyonal dayanışma olmadığı sürece hiçbir halkın nihai kurtuluşunun mümkün olmayacağını kavramayan «büyük devlet» fobisinden kurtulamamış küçük burjuva milliyetçiliğinden kaynaklanır. Aradaki sınıfsal ve nitel farkı demagojik yollarla örtmeğe imkân yoktur. Keza Kitle'nin yaptığı şey de tahrifat değildir: «Türkiye güvenliğini askerî bloklar dışında Birleşmiş Milletler'de ve Avrupa Güvenliği İşbirliği Konferansı gibi blokları aşan uluslararası örgütlenme ve konferanslarda» aramalıdır sözü, kaçınılmaz olarak her iki «askerî bloku» da, yani sosyalist sistemin askerî blokunu da güvensiz ilan eden bir tutumdur. Burada tahrifatı yapan, TİP'in başka anlama gelmeyecek sözünü olumlu yönde değiştirerek, Kitle'nin tırnak içinde ifade ettiği kavramı tahrifat gibi gösteren Yürüyüş'dür.

Öte yandan Yürüyüş'ün kendini «haklı» çıkarmak için yaptığı sosyalist sisteme dahil olmanın veya ondan yana olmanın ille de askerî ittifaklarına katılmak demek olmadığını belirten alıntılar ise, işçi sınıfının henüz iktidara gelmediği ülkelerde burjuvazinin ve emperyalizmin demogojilerini ve özellikle küçük burjuvaziyi korkutma tehditlerini etkisiz kılmak için söylenmiş ve bu amacı açıkça belirten alıntılardır. İşçi sınıfı esnekliği taşıyan bu tutumla, küçük burjuva milliyetçiliğinden, vesveselerinden arınamamış TİP tutumu arasındaki fark niteldir, sınıfsaldır. Elbette sosyalist sisteme dahil olmak, askerî ittifaklara dahil olmak değildir, ama bu hiçkimseye «güvenliğimizi Birleşmiş Milletlerde veya Helsinki gibi konferanslarda arayalım, sosyalist sistemin askerî blokundan kaçınalım» demek yetkisini vermez. Kaldı ki emperyalizme Helsinki belgesini dayatan sosyalist sistem ve onun askerî kolu olan savunma paktıdır. Dünya işçi sınıfı partilerinin çeşitli münferit veya ortak belgelerinden alınmış olan ve silahsızlanmayı isteyen, emperyalizmin silahsızlandırılması yoluyla «askerî blokları» kaldırmayı öneren ve emperyalizmin yarattığı bir olgu olan askerî bloklara karşı çıkma, bunları sona erdirme yolunun sosyalist sistemin askerî paktlarından, «askerî blokundan» geçtiğini söyleyen, bilimsel, enternasyonalist ve gerçekten barışçı görüşlerle Yürüyüşün örtbas etmek istediği görüşleri aynı kaba koymak gerçekten samimiyetsiz bir tutumdur...

BİR ELEŞTİRİ ANLAYIŞI

Bu konuda üzerinde duracağımız bir önemli nokta da TİP'in ideolojik mücadele ve eleştiri yönteminden ne anladığıdır. Bu meseleyi daha etraflı olarak ilerdeki bir yazımızda bütünsellik içinde ele almayı gerekli görüyoruz. Ancak burada da birkaç kelime ile konuya değinmeyi yerinde görüyoruz.

KİTLE, TİP'in sosyalizmin en önemli meselelerinden birinde, işçi sınıfı enternasyonalizminde tutumu ve geçmişten bu yana politikasının gelişimi üzerinde bir eleştiri getiriyor. *Yürüyüş* ise, TİP'in enternasyonalizmden ne anladığını gösterip, bu konudaki ideolojik formasyonunun ne olduğunu belirteceği yerde, sosyalist eleştiri ve karşıeleştiri yöntemleriyle hiç ilgisi olmayan bir yola demagojiye başvuruyor. Her zaman yaptığı gibi önce küfrediyor: Kendi okurunu bile inandıramayacak bir üslupla bizleri cehaletle suçlayarak, *Yürüyüş* okuyarak «bilgilenmemizi» öneriyor. Sonra da TİP'in enternasyonalizm anlayışıyla uzak yakın ilişkisi olmayan alıntılarla, kendi dağarcığından hiçbir şey çıkartamadığından olsa gerek, karşısındakini «mat ettiğini» sanıyor. Ne sosyalizmle ne de onun bilimiyle bağdaşmayan ve meseleye hiçbir aydınlık getirmeyen kuru *münazaracı* bir rekabetçilik!

Bir kere bugün dünya sosyalist sisteminin *barışçı yan yana varolma* ilkesinin somutlandığı detant politikasının bir yanı olan askerî yumuşama konusunda yani özellikle askerî bloklar meselesinde, Yürüyüş'ün iddia ettiği gibi «lisan bilmeye», «bazı yayınevlerinin kitaplarını okumaya» ve «Yürüyüş'ü izlemeye» hiç de gerek yoktur. Bu imkanların hiçbirine sahip olmayan ve gazete karıştırmayı adet haline getirmiş yüzbinlerce «cahil» yurttaş bugün sosyalist ülkelerin «askerî bloklar» konusundaki tutumunu açıkça bilmektedirler. Bu açıdan Yürüyüş, yaptığı alıntılarla TİP'in enternasyonalizm anlayışına hiç bir açıklık getirmemiş, buna mukabil okuyucuların, askerî yumuşama konusunda daha ayrıntılı bilgi edinmelerine hizmet etmiştir.

Kısacası, en iyimser değerlendirme ile, Yürüyüş okuyucusu TİP'in enternasyonalizmden ne anladığı konusunda hiçbir bilgi edinmemiş, olsa olsa, «askerî» blok deyiminin kullanılmasıyla vahim bir hataya düşülmemiş olduğunu — aynı deyimin işçi sınıfı sosyalistleri tarafından da kullanıldığını bir kez daha görerek — «ikna» olmuşlardır.

Oysa mesele bu deyimin kullanılması değil, ne anlamda kullanıldığıdır.

BİR ÖRNEK...

Konuya açıklık getirmesi için bir benzetme yapabiliriz. Pek iyi bilindiği gibi sosyalist ekonomi, merkezi planlamaya dayanır. Bu planlama ülkedeki üretici güçlü ve sağlıklı bir şekilde serpilip gelişmesi temeline dayandığı için, sosyalist iktidarın ilk dönemlerinde hayati olmayan bazı tüketim maddelerinin imalinde kısıtlamalar getirir. Zamanla sosyalist iktidar ve ekonomi yerleşip konsolide olduğu oranda, tüketim maddeleri imalatı da çeşitlenir. Şimdi bu durumda biz, kapitalist ülkelerdeki tüketim ekonomisinin *«istifa* ve *anarşiye»* dayanan niteliği hiç gözönünde tutmadan, hepsini topyekûn aynı kaba koyarak «Tüketim ekonomisine karşıyız!» diyemeyiz. Şayet dersek, sosyalist ülkelerde imal edilen ve insanın hayatını idame ettirmesi için zorunlu olmayan, üstelik belki daha ileri aşamalarda kullanılmayacak olan ama bu gün kapitalist sistemin ve insanının aşılmasında önemli rolü olan pekçok tüketim maddesini «israf» olarak değerlendirmiş oluruz!

İşte TİP'in «askerî bloklar» meselesindeki tutumu, vermiş olduğumuz bu örneğe pek benzemektedir. Askerî blokların er geç yeryüzünden kalkacağı bilimsel bir gerçektir. Bu ortadan kalkış sürecinin kısaltılması için çaba göstermek de işçi sınıfı sosyalistlerinin görevidir. Nitekim sosyalist ülkelerin de yaptığı budur. Ama durum böyle diye, hele bizim gibi ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi veren ülkelerin sosyalistlerinin, yukarda verdiğimiz *tüketim maddelerindeki çeşitlenme zorunluğunu* gözlerden saklayan bir tutumla «askerî bloklar»a karşı olduklarını ilan etmeleri hiç de gerekmez. Aksine, toplumsal determinizmin diyalektiğini kavrayan sosyalistler mekan ve zaman şartlarına bağlı olarak zorunlu olanı görmek ve gözetmek yükümlülüğü altındadırlar. Yoksa TİP politikasının kaynakländığı, «Her halk kurtuluşunu kendi sağlayacaktır. Ona kendisinden başkasının hayrı yoktur!» dar görüşlülüğü ve enternasyonalizme güvenmeyen tavır, eninde sonunda «askerî bloklar» meselesinde olduğu gibi açıkça ortaya çıkar.

Yürüyüş'ün demagojik bir yolla da olsa TİP'in bu gafını, yanlış görüşünü tevil etmeğe kalkışması yöntem olarak hoş olmasa bile, hiç değilse yanlışını düzeltmeğe çalışması açısından olumlu sayılabilir.. Yalnız şu şartla: Yürüyüş, dünya işçi sınıfı partilerinin ve bilim merkezlerinin enternasyonalist görüşlerini kendi görüşlerine, kendi elbiselerine, kalıplarına sığdırmak, uydurmağa kalkmasın, tersine kendi görüşlerini enternasyonalist merkezlerin görüşlerine ve özüne uydurmağa çalışsın. Kavramları çarpıtmadan, dosdoğru olduğu gibi alsın ve o kavramlara kendini uydursun..

(Baştarafı 5 nci sayfada)

başvuruyordu. Hıristiyan Demokratların, reform uygulamadaki isteksizliği tekelcileri durmadan «gücendiriyor»du.

Herhalde dünyanın hiçbir yerinde işsizlik problemi İtalya'daki kadar yakıcı değildir. Bugün İtalya'daki işsizlerin sayısı beş milyon civarındadır. Buna rağmen işletmeler, ayrılan işçilerin yerine yenilerini almamakta, hatta emekliliği henüz gelmemiş olan işçileri emekli olmaya zorlamaktadırlar. Özellikle gençlik arasında yoğun olan kitlevi işsizlik ekonomide spekülatif ve başkasının sırtından geçinen kesimin artması, toplumun sosyal yapısını etkiliyor. İtalya halen kapitalist dünyadaki en küçük işgücü oranına sahip: toplam nüfusun %35'i Aşağı yukarı çalışan veya iş arıyan her İtalyan iki kişiye bakmak zorunda.

Buna mukabil İtalya'da son birkaç yılda oluşan sosyal gelişme çok önemli: ekonomik faaliyet düşüş gösterirken halk muhalefeti büyüyor. Bu, kitleler arasında örgütlenme gereği ve sınıf bilincini genişletiyor. Bugün İtalyan emekçi halkının tek güvencesi 7,5 milyonu aşan sayısıyla, örgütlü İtalyan işçi sınıfı...

kitle

Sahibi: Mehmet Yücel — Sorumlu Müdür: İlker Demir — Yönetim Yeri: Cağaloğlu Başmuhasip Sokak Tan Apt. No. 10 - 11 İstanbul — Dizgi-Baskı: İshak Basımevi 27 73 37 — Son baskı tarihi: 24 Mayıs 1976

(Baştarafı 4 ncü sayfada)

2.4.3. Ülkemizde zaman zaman güç kazanmış ve bugün de gelişmiş eğilimleri gösteren sağ kanat revizyonizminin her an yeni kılıklar altında yaygınlaşma imkânları aradığı ve bunun günümüzde somut belirtileri olduğunu göz önünde tutarak bu sapmaya karşı da ideolojik mücadele yürütür. Ancak anti - faşist, anti - emperyalist mücadelenin gereklerini gözden kaçırmaz.

2.4.4. Ülkemizde etkinliği bulunmamakla beraber, evrensel bir sapma olan Troçkizme ve Troçkist düşünce etkilerine karşı da mücadele verir.» (I/2.4.1, 2.4.2, 2.4.3, 2.4.4.)

Sosyalist hareketin örgütlü birliğinin sağlanmasında, demokratik kitle örgütlerine de önemli görevler düşmektedir. TSİP Yeni Programında açıkça belirtildiği gibi.

«İşçi sınıfının siyasi hareketi, toplumdaki tüm sömürülen ve baskı altında tutulan diğer toplum kesimlerine, mevcut düzendeki durumlarının umutsuzluğunu ve kurtuluşlarının, ancak işçi sınıfının iktidarı ile birlikte mümkün olacağını gösterir. Onları kendi mücadelesinin şaşmaz bir tabiat kanunu gibi işleyen bilimselliğine ve haklılığına ikna etmeye ve aynı saflarda mücadeleye katmaya çalışır.»

DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİNİN GÖREVLERİ VE İŞLEVİ

Bu doğrultuda ülkemizde bir hayli mücadele verilmiş ve bugün demokratik kitle örgütlerinin sadece yöneticileri değil, tabanlarının önemli bir bölümü, kurtuluşlarının işçi sınıfıyla birlikte olacağının bilincine varmışlardır. İşte bu durum, sosyalist birliğin sağlanmasında demokratik kitle örgütlerine önemli görevler yüklemektedir. Nelerdir bu görevler?

Bir kere bu örgütler ne ölçüde asli fonksiyonlarını yerlerine getirirlerse, ne ölçüde sosyalist hareketimizin meselelerinin çözüme ulaşılacağı arenalar olmaktan kendilerini uzak tutarlarsa, o ölçüde sosyalist hareketin birliğine ve dolayısıyla halkın ve bu arada kendilerinin kurtuluşlarının gerçekleştirilmesine hizmet etmiş olurlar. Ancak böyle yapıldığı sürece, sosyalist hareketimiz içindeki çeşitli çizgileri benimsemiş, fakat genel demokratik ve özel mesleki v.b. meselelerde anlaşabilen kişilerin birlikte çalışmaları sağlanarak ortak çalışma içinde üslup ve davranış birliğine giden yolda adım atılmış olur. Ve en önemlisi, kitle örgütünün geniş demokrat tabanının somut ihtiyaçlarına cevap verilmesi — ki yukarda belirttiğimiz gibi özel mesleki ve genel demokratik taleplerdir bunlar — gereken titizlikle yerine getirildiği için, bu tabanın, sosyalistlerin en güvenilir bağımsızlık ve demokrasi savaşçıları olduklarına inan ve güveni pekişir.

İkincisi, demokratik kitle örgütleri sosyalist hareketimizin birliği doğrultusunda yol almasını sağlayacak girişimlerde olumlu rol oynayabilirler. Sosyalist hareketin birliğinin, halkın kurtuluşunun başlıca güvencesi olduğunu kavrayabilen böyle örgütler, ideolojik birlik temelinde oluşacak sosyalist birliğin «ilkelerde savaş, devrimci kardeşlik» doğrultusunda birlik ve ayrılık noktalarının altlarının çizilmesinde yardımcı hatta zorlayıcı olabilirler. Onlara düşen ayrılıkları körüklemek değil, aksine birlik noktalarının ortaya çıkacağı imkanları yaratmak ve bu gibi durumlarda birlikte yeralmayı teşvik edici olmaktır. Halkımızın topyekun çıkarlarının sözkonusu olduğu günümüz mücadelesinde, küçük kişisel hesaplar bir kenara bırakılmalı ve devamlı olarak şu soru sorulmalıdır: «Ben bu tutumla Türkiye halkının mücadelesinin son tahlilde bir adım da olsa ileri gitmesine mi yolaçıyorum, yoksa gerilemesine mi?»

TEMEL ŞİAR

Günümüz Türkiyesinde demokratik kitle örgütlerinin temel siyasi şiarı şu olmalıdır; Siyasi eğilimine bakılmaksızın en geniş anti-faşist tabanı kucaklamak ve toplumdaki bütün demokrat güçlerin beraberliğini hedeflemek! İşte bu şiar demokratik kitle örgütlerinin yönetimlerinde kimlerin bulunabileceği ve kimlerle ortaklaşa yönetime gidilebileceği konusunda da bize yol göstermektedir. Açıktır ki, faşizme karşı olduğunu ilan etse bile, hiçbir egemen güç temsilcisinin kitle örgütlerinin yönetiminde yeri olmayacağı gibi demokratlıkla asla bağdaşmayan anti-komünizmin ve anti-sovyetizmin şampiyonu Maocularla da herhangi bir beraberliğin sözü edilemez. Bunun dışında, anti faşist nitelikte de olsa, anti faşist mücadelede işçi sınıfı uslubuyla çalışmayı reddeden, ve bu yönüyle, demokrasi mücadelesine faydadan çok zarar getiren çeşitli akımlarla da birlikte yönetimde yer almak mümkün değildir. Kaldı ki, en geniş tabanın mesleki ve demokratik taleplerinin yerine getirilmesi, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde kitle örgütünün üzerine düşeni hakkıyla yerine getirebilmesi için yönetimlerde ille de ittifaklar zorunlu değildir. Hatta anti faşist hareketteki diğer siyasi çizgilere düşmanlık gütmemek, kısır rekabetçiliğe düşmemek şartıyla, en homojen yönetimlerin oluşturulması, örgütün verimli bir şekilde çalışması açısından tercih bile edilmelidir. Bu meselede üzerinde durulması gereken nokta şudur: Bugün sosyalist hareketin bölünmüşlüğü ve dağınıklığı; rüştünü isbat etmek kaygısıyla, çeşitli çizgileri şu veya bu demokratik kitle örgütünün yönetimini ele geçirerek güç göstermeye yöneltmektedir. Bu ise yukarda değindiğimiz subjektif kişisel tutumların gelişmesine ve kısır rekabetçiliğe düşülmesine sebep olmaktadır. Ve böylesi gelişmeler, çoğu zaman demokratik kitle örgütlerini tehlikeli bir yola, sosyalizmin meselelerinin tartışılıp çözümlenmek istendiği arenalar haline gelmelerine yol açmaktadır. Bunun zararlarını ise örgütlerin geniş kitlesi ve dolayısıyla halkımızın topyekûn mücadelesi çekmektedir. Kendi kitle örgütünün bu çekişmeler nedeniyle asli fonksiyonlarını yerine getiremediğini gören tabanın önemli bir bölümü örgüte, onun çalışmalarına ve dolayısıyla mücadeleye katılmakta çekimserlik ve hatta umursamazlık göstermektedir.

İşte demokratik kitle örgütü içinde yer alan sosyalistlerin en başta dikkat edecekleri husus, anti faşist mücadeleye sekte vurabilecek böylesi kısır rekabetçiliklerden titizlikle kaçınmak ve genel hedeflerde ve kapsamda anlaşıldığı ölçüde, sosyalist hareketin meselelerini sosyalist hareketin *içinde* çözüme götürmeye uğraşmak olmalıdır.

Kısır rekabetçiliğin yol açtığı bir ilginç durum da ilkesiz ve oportünist ittifaklar meselesidir. İşçi sınıfı biliminin, işçi sınıfının çalışma üslubunun yeterince kavranıp uygulanamadığı ülkemizde, sosyalistler arasında böylesi girişimlere pek sık raslanmaktadır. Bir siyasi çizgi, kendine rakip gördüğü bir diğer siyasi çizgiyi «mağlûp» edebilmek için, o çizgi ideolojik olarak kendisine daha yakın olduğu halde, kendisine bir hayli uzak hatta açıkça evrensel sapma niteliğinde olan çizgilerle ittifaklar kurabilmektedir... Bunun somut örneklerine defalarca rastlamıştır. Halen de rastlamaktadır. Bu da gerek sosyalistler açısından gerek halk muhalefetinin bütünü açısından son derece zararlı sonuçlara yol açabilecek bir ilkesizliktir. Özellikle, bilimi kendilerine kılavuz ettiklerini söyleyen sosyalistlerin böylesi tutumları hem sosyalizme, hem de onun bilimine kitleler içinde duyulan saygınlığın azalmasına yol açar. O halde demokratik bir kitle örgütünde ittifaklar zorunlu oluyorsa, mutlaka ilkeli ve birbirine en yakın siyasi çizgilerin ittifakı şeklinde olmalıdır.

ÖZETLE

Sonuç olarak iddia edebiliriz ki, bugün demokratik kitle örgütlerinin toplumsal muhalefet içindeki yeri ve önemi, hemen hiçbir ülkede görülmedik boyutlardadır. Bunda sosyalist hareketimizin dağınıklığının önemli rolü olduğu gibi, hızla yükselen halkın mücadelesinin yol yordam arama çabalarının da etkisi vardır. Bu açıdan demokratik kitle örgütlerinde sosyalistlerin çalışma tarzları büyük önem kazanmaktadır. Ve her zaman söylediğimiz gibi sosyalistlerin *esas yöntemi*, en geniş *demokrat tabanı kazanmak*, onu kendi mücadelesinin haklılığına ve bilimselliğine *ikna etmeye* çalışmak ve en önemlisi örgütü *asli fonksiyonlarını* yerine getirecek şekilde yönlendireceğine tüm tabanı inandırmak, bu konularda somut pratiğiyle nasıl samimi, *güvenilir ve fedakâr olduğunu ispat etmektir.*

TSİP YÖNETİCİLERİNİN TEŞKİLÂT GEZİLERİ SÜRÜYOR

(Baştarafı 2 nci sayfada)

tında anılmaktadır. Bu cinayetler daha çok gençliğimize yönelmiştir, Türkiye'de 19 Mayıs'ların gençlik bayramı olarak kutlanması artık göstermeliktir- bir riyadan ibarettir. Çünkü egemen çıkar çevreleri ve emperyalistlerin gençlik üzerindeki oyunları devrimci yurtsever öğrencilere kandan başka bir şey getirmemiştir» demiştir.

EDİRNE'DE...

19 Mayıs günü Edirne'ye giden TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz ve Genel Yönetim Kurulu üyesi Tektaş Ağaoğlu Parti il merkezinde partililerin ve sempatizanların katıldığı toplantıda özellikle Partinin Yeni Programı ve Kongre Kararları üzerinde açıklayıcı konuşmalar yaptıktan sonra çeşitli meseleler üzerinde fikirlerini söyleyerek ve dinleyicilerin sorularına cevap vermişlerdir.

Özelikle sosyalist hareketimizin birliği meselesi üzerinde duran Kaçmaz, bu konuya 1. Parti Kongresi ışığında nasıl baktığını ve nasıl bir çözüm yolu gördüğünü anlatmıştır. Konu ile ilgili olarak Kaçmaz önce sosyalist hareketimizden somut olarak ne anlaşılması gerektiğini, hareket içinde yer alan çizgilerin başlıca özeliklerinin neler olduğunu belirttikten sonra birliğe giden yolda Parti'nin temel görevinin ideolojik mücadeleyi gereken ciddiyetle ele almak olduğunu söylemiş ve birlik doğrultusunda her türlü girişimi destekleken, kendilerinin de bu konuda yaratıcı bir çalışma yapacaklarını açıklamıştır.

15 - 16 HAZİRANA DOĞRU

(Baştarafı 12 nci sayfada)

kendiliğinden tepkileri dar ve sonuç alıcı olmayan platformunda hareket etmek zorunda kalıyorlardı.

Fabrikaların sosyalizme açılma süreci giderek birer kale haline gelmeleri, henüz zor mücadele yıllarını gerektirecekti ve bugün de gerektirmektedir.

Bütün bunların yanısıra 16 Haziran direnişinin yoğurduğu ve işçilerin kazandığı birlik, mücadele azmi en çok vurgulanması gereken bir olgudur. Bugün birçok grev ve direnişte, işçi sınıfının kitlevi hareketlerinde bu birlik ve mücadele azmi örnek teşkil etmekte, dillerde türkü olmakta ve bu azmin daha da yükseltilmesi için cesaret aşılayıcı bir öğe olmaktadır.

Türkiye işçi sınıfının bu kendiliğinden yığınsal hareketi, kitlelerin talep ve özlemlerini dile getirme biçimlerinden biri olarak yaşanan en büyük işçi direnişini oluşturmaktadır.

16 Haziranın genişliğine tahlili, işçi hareketinin 1970 lerdeki düzeyi, ileri sendikacılığın insiyatifi, politik hareketin hastalıklı yapısı ile birlikte ilk bakışta karmaşık bir görünüm arzetmektedir. Ama bugünden söylenmesi gereken 16 Haziran direniş ruhunun, o gün dört bir yandan sel gibi akan işçilerde şekillenip bugüne değin birikip gelişerek yaşadığı, yapılan hataların ötesinde, zorunlu eksikliklerin giderilmeye çalışıldığı, sınıf sendikacılığının egemenliği yolunda mesafeler alındığı, ve artık sosyalizmin fabrikalarda işçilerin elinde bir pusula olarak ona kılavuzluk etme sürecine girdiği gerçeğidir.

PROLETARYANIN SINIF MÜCADELESİNİN TAKTİKLERİ

V. İ. LENİN

Eski materyalizmin temel eksiklerinden birini, yani pratik ihtilâlci faaliyetin şartlarını kavrıyamamasını ve önemini değerlendirememesini daha 1844 - 45 yıllarında inceleyen Marks, bütün hayatı boyunca teorik çalışmalarının yanısıra proleteryanın sınıf mücadelesinin taktik sorunlarına sürekli bir dikkat sarfetmiştir. Marks'ın *bütün* eserlerinde ve özellikle 1913'de 4 cilt halinde yayımlanan Engels ile mektuplaşmalarında bu konuyla ilgili pek çok belge yer almaktadır. Bu belgeler bugün dahi derlenmiş, toplanmış, incelenmiş ve değerlendirilmiş olmaktan uzaktır. Bu yüzden burada en genel ve en kısa gözlemleri ele almakla yetinecek, *bu* yönü eksik bir maddeciliği Marks'ın haklı olarak eksik, tek yönlü ve cansız saydığını vurgulayacağız. Proletarya taktiklerinin başlıca görevini Marks, diyalektik maddeci dünya görüşünün *(Weltanschauung)* bütün esaslarına tamamen uygun olarak tanımlamıştır. Ancak belli bir toplumun istisnasız bütün sınıfları arasındaki ilişkiler tümünün nesnel bir değerlendirilmesi ve dolayısıyla da, bu toplumun ulaştığı nesnel gelişme aşamasının ve diğer toplumlarla olan karşılıklı ilişkilerinin incelenmesi, öncü bir sınıfın doğru taktikleri için temel teşkil edebilir. Aynı zamanda, bütün sınıflar ve bütün ülkeler statik olarak değil, dinamik olarak; yani hareketsizlik halinde değil, (konumları her sınıfın ekonomik varolma şartları tarafından belirlenmiş) hareket halinde ele alınmaktadır. Hareket ise sadece geçmiş açısından değil, aynı zamanda gelecek açısından da değerlendirilmekte; fakat bu değerlendirme yavaş değişmelerden başka bir şey göremeyen «evrimcilerin» vülger anlayışına göre değil, diyaletik bir anlayışa göre yapılmaktadır. Marks Engels'e «Bu çaptaki gelişmelerde yirmi yıl ancak bir gün demektir, fakat daha sonra içinde yirmi yılı birden taşıyan günler gelebilir» diye yazmıştı *(Mektuplar,* Cilt 3, s. 127). Proletarya taktikleri her gelişme merhalesinde, her anda insanlık tarihinin bu kaçınılmaz nesnel diyalektiğini göz önüne almalı; bir yandan siyasi durgunluk dönemlerinden, yani ağır aksak, sözüm ona «barış içinde» gelişme döneminden öncü sınıf bilincini, kuvvetini ve militanlığını geliştirmek için yararlanmaya; öte yandan, bu yararlanmanın tüm çalışmaları öncü sınıfın ilerlemesindeki «nihai amaca», yani, «içinde yirmi yılı birden taşıyan» büyük günler geldiğinde, karşısına çıkacak yüce görevlere pratik çözüm yolları bulma yeteneğini bu sınıfta yaratmaya doğru yönelmelidir. Marks'ın bu konuyla ilgili iki tezi özel bir önem taşımaktadır. Bunlardan biri, *Felsefenin Sefaleti*'nde proletaryanın ekonomik mücadelesini ve ekonomik örgütlenmesini, *Komünist Manifesto* ki diğeri ise proletaryanın siyasi görevlerini anlatmaktadır. İlk tez şöyledir : «Büyük çaptaki endüstri birbirlerini tanımayan bir yığın insanın bir tek yerde toplanmasına yol açmaktadır. Rekabet onların çıkarlarını böler. Fakat patronları karşısındaki müşterek çıkarları demek olan ücretlerinin devamlılığı, onları ortak bir direnme —birlik düşüncesinde toplar... başlangıçta birbirlerinden tecrit edilmiş bir halde olan bu birlikler kendilerini gruplar halinde oluştururlar... fakat sermayenin daima birlik içinde karşılarına çıkması sonucu kurdukları teşkilâtın devamı onlar (yani işçiler) için ücretlerinin devamlılığından daha gerekli olur... Gerçek bir iç savaş demek olan bu mücadelede de gelecekteki savaş için gerekli olan unsurlar bir araya gelir, gelişir. Bu noktaya eriştiğinde teşkilât, siyasi bir nitelik kazanmıştır». Burada, on yıllarca sürecek ekonomik mücadelenin ve sendika hareketinin, proletaryanın «gelecekteki savaş» için güçlerini hazırlayacağı uzun yılların programını ve taktiklerini bulmaktayız. Bütün bunlar, Marks ve Engels'in atıflarıyla İngiliz işçi hareketinin sağladığı örneğe karşılaştırılmalıdır : endüstriyel «refah», «proletaryayı satın alma» *(Mektuplar,* Cilt 1, s. 136) ve sınıf savaşından saptırma teşebbüslerine yol açmakta; genellikle bu refah, «işçilerin ahlâkını bozmakta» (Cilt 2, s. 218); İngiliz proleteryası «burjuvalaşmakta» - «öyle görünüyor ki, bütün ulusların en burjuvası olan bu ulus, burjuvazinin yanısıra burjuva bir aristokrasiye ve burjuva bir proletaryaya sahip olmayı nihai amaç olarak gütmektedir» (Cilt 2, s. 290) ve «İhtilâlci enerjisi» akıp gitmekte (Cilt 3, s. 124); «İngiliz işçilerinin bu görünürdeki burjuvalaşma hastalığından kurtulmaları» (Cilt 3, s. 127) için az çok uzun bir süre beklemek gerekmekte; İngiliz işçi hareketi «Anayasacıların (Chartist) şevkinden yoksun bulunmakta» (1866, Cilt 3, s. 305) ve İngiliz işçi liderleri «radikal bir burjuva ile bir işçi» (Holyoak'a atıf (Cilt 4, s. 209) arasında kalmış bir tip olmaktadırlar ve Britanya'nın tekeli yüzünden ve bu tekel devam ettikçe «İngiliz işçileri yerlerinden kıpırdamayacaklardı (Cilt 4, s. 453). Burada, ekonomik mücadele taktikleri, işçi sınıfı hareketinin genel akışı *(ve sonucu)* ile bir arada dikkate değecek kadar geniş, tutarlı, diyalektik ve gerçekten ihtilâlci bir görüş açısından ele alınmıştır.

Komünist Manifesto, siyasi mücadele taktiklerinin temel Marksist ilkelerinden birini dile getirmişti: «Komünistler acil, hedeflerin elde edilmesi için, işçi sınıfının o anki çıkarlarını kabul ettirmek için savaşırlar; fakat içinde bulundukları bu hareketin geleceğiyle de ilgilidirler ve bu geleceği temsil ederler». İşte Marks, bu yüzden 1848 yıllarında Polonya'daki «tarım ihtilali» partisini, «1846 Krahov ayaklanmasını yapan partiyi» desteklemiştir. Marks, 1848 ve 1849 yıllarında Almanya'daki aşırı ihtilâlci demokratları da desteklemiş ve o tarihte taktik konusunda ileri sürdüğü görüşlerinden hiç bir zaman vazgeçmemiştir. Alman burjuvazisinin «daha başından beri halka ihanet etmeye» (burjuvazinin amaçlarını tam anlamıyla elde etmesini mümkün kılacak tek şey köylülerle ittifak kurmasıydı) «ve eski toplumun taçlı temsilcileriyle uzlaşmaya yönelik» bir unsur olarak görmüştür. Marks'ın burjuva demokratik ihtilâli döneminde Alman burjuvazisinin sınıf durumunu özetlemesi işte şöyledir, (ayrıca belirtelim ki, bu tahlil, toplumun hareketi içinde üstelik *geçmişe yönelik* olmadan inceleyen materyalizmin bir örneğidir): «ne kendisine, ne de halkına inanmayan, tepedekilere homurdanıp tabandakiler karşısında titreyen... dünyayı saran fırtına tarafından yıldırılmış...hiç bir alanda enerjisi olmayan, fakat her alanda kopyacılığa yönelen ... insiyatifden yoksun ... gürbüz bir halkın ilk gençlik atılımlarını, kendi bunak çıkarları için yönlendirmek ve saptırmayı kendi kaderi sanan melun bir ihtiyar...» *(Neue Rheinische Zeitung,* 1848, bakınız *Literarischer Nachlass,* Cilt 3, s. 212). Marks 20 yıl sonra Engels'e yazdığı bir mektubunda *(Mektuplar,* Cilt 3, s. 224) burjuvazi barış içinde köleliği hürriyet için savaşmaya tercih ettiğinden 1848 ihtilâlinin başarısızlığa uğradığını söyleyecekti. Marks 1848-49 ihtilâller dönemi sona erdiğinde, ihtilâlcilik oynamaya kalkışan her türlü çabaya karşı çıktı (Schapper ve Willich'e karşı mücadelesi) ve yarı - «barış» havası altında yeni ihtilâller hazırlanmakta olan yeni dönemde çalışmanın mümkün olduğunda ısrar etti. Gericiliğin en karanlık dönemiolan 1856 yılı Almanya'sının durumu hakkında yaptığı şu değerlendirme, Marks'ın çalışmaların ne gibi bir hava içinde yürütülmesini istediğini açıkça ortaya koymaktadır: «Almanya'daki bütün mesele, Köylü Savaşı'nın bir ikinci baskısıyla proletarya ihtilâlini desteklemе olanağına bağlı olacaktır» *(Mektuplar,* Cilt 2, s. 108). Almanya'daki demokratik burjuva ihtilâli tamamlanmadığı sürece Marks, sosyalist proletaryanın taktikleri konusundaki bütün dikkatini köylülerin demokratik enerjisinin geliştirilmesi üstünde toplamıştı. Junkerlere ve Prusya milliyetçiliğine hoşgörüyle bakan Lasalle'ın bu tavrını «objektif olarak ... Prusya yararına tüm işçi hareketlerine ihanet» (Cilt 3, s. 210) diye nitelendirmişti. 1856 yılında, basına gönderecekleri ortak bir bildiri konusunda görüşlerini Marks'a ilettiği bir mektubunda Engels şöyle diyordu: «Endüstri proletaryası adına sadece burjuvaziye saldırmak, fakat kır proletaryasının büyük feodal aristokrasinin kırbacı altında pederşahi bir tarzda sömürülmesi hakkında bir tek söz dahi etmemek korkaklığın daniskasıdır» (Cilt 3, s. 217). Almanya'daki burjuva - demokratik ihtilâlinin sona ermek üzere olduğu ve Prusya ile Avusturya sömürücü sınıflarının bu ihtilâli *tepeden* tamamlamak üzere mücadele ettikleri 1864 - 1870 tarihleri arasındaki dönemde, Marks sadece Bismark ile oynaşan Lassalle'ı haşlamakla kalmadı, aynı zamanda «Austrofilism»e (Avusturyacılığa) kayan ve partikülarizmi (*) savunan Liebknecht'i de hizaya getirdi. Marks, hem Bismark ile hem de «Austrofiller» ile eşit sertlikte mücadele edecek ve «zaferi kazanana» yani Prusyalı Junker'e adapte olmayacak, aksine Prusya'nın askeri zaferleri tarafından yaratılan *şartlara rağmen* Junker'e karşı sürdürdüğü ihtilâlci mücadeleyi yenileyecek ihtilâlci taktikleri arzuluyordu. *(Mektuplar,* Cilt 3, s. 134, 136, 147, 179, 204, 210, 215, 418, 437, 440-441). 9 Eylül 1870 tarihli ünlü Enternasyonal Çağırısında Marks, Fransız proletaryasını zamansız bir ayaklanmaya girişmemesi için ikaz etmiş, fakat 1871 yılında ayaklanma yine de başladığı zaman, «gökyüzünü fethe çıkan» kitlelerin ihtilâlci insiyatifini büyük bir şevkle selâmlamıştı. (Marks'ın Kugelmann'a mektubu). İhtilâlci hareketin bir çok durumda olduğu gibi bu durumda da başarısızlığa uğraması, Marks'ın diyalektik materyalizminin ışığında, proletarya mücadelesinin genel akışı ve nihai sonu açısından proletaryanın zaten elinde bulundurduğu bir konumu terketmesinden, mücadele etmeden teslim olmasından çok daha hayırlıydı. Böylesine bir teslim oluş proletaryanın moralini bozar ve militanlığını zayıflatırdı. Siyasi durgunluk ve burjuva meşruiyetinin egemen olduğu dönemlerde meşru mücadele yollarının kullanılmasının önemini bütünüyle kabul eden Marks, Anti-sosyalist kanununun kabulünü izleyen yıllarda 1877 ve 1878'de Most'un «ihtilâlci lafçılığını» şiddetle mahkûm ettiği gibi, bu kanuna karşı illegal mücadeleye girişmekte kararlı, sert, ihtilâlci ve atak bir davranış göstermeyen resmi Sosyal-Demokrat Partiyi o dönemde sarmış olan oportünizmi de aynı şiddetle, hatta daha büyük bir kızgınlıkla mahkûm etmiştir. *(Mektuplar,* Cilt 4, s. 397, 404, 418, 422, 424, Marks'ın Sorge'ye mektuplarıyla karşılaştırınız).

(*) (Partikülarizm: Almanya imparatorluğunun sınırları içinde yer alan devletlerin kendi özel kanunlarıyla yönetilmesini isteyen akım, yani bir çeşit bölgecilik.)

Toplu Eserler, Cilt 21.
1914 yılının Temmuz ile Kasım ayları arasında yazılmış, ilk olarak V. İlyin *imzası altında 1915 yılında* Granat Ansiklopedisi*'nde (7 nci baskı, Cilt 28) yayımlanmıştır.*

Not: Bu yazıyla Lenin'in Marksizm hakkındaki yazısı bitmiş oluyor. Önceden Türkçeye çevrilmiş olmasına rağmen eseri tekrar yayınlamamızın nedeni hem kanunun öneminden, hem de eski çevirinin çok hatalı olmasından ileri gelmektedir.

• Genel yapı
• işçi sınıfı hareketleri
• 15-16 haz. hareketleri

Çeltek'deki Maden İşçilerinin Grevi Başarıyla Sürüyor;

"980 İşçi Tek Ses Tek Yürek, Sıkılmış Bir Yumruk Gibi,,

Çorum Kitle Bürosu Bildiriyor

Amasya ilinin Çeltek Bucağındaki linyit işletmelerinde çalışan 980 işçinin 5 Mayıs'ta başlattığı grev başarıyla devam ediyor. Grevi, kurucu genel kurulunda DİSK'e katılma kararı almış olan Yeraltı Maden - İş Sendikası yönetiyor.

Yeraltı Maden - İş Sendikası'nın toplu sözleşmelerde işçilerden destek alan kararlı tutumu ve grev koşullarının bilincinin önceden olgunlaştırılması işçilerin greve yüksek bir moralle başlamalarını ve devam etmelerini sağladı.

1 MAYIS'TA YÜKSELEN MÜCADELE AZMİ

Çeltek'te grev ve mücadele heyecanı 1 MAYIS kutlamalarında üstün bir şekilde yoğunlaştı. Çeltek işçileri greve başlamadan önce 1 MAYIS'ta işçi sınıfının uluslararası Birlik, Dayanışma ve Mücadele gününü coşkun gösterilerle ve mücadele azmiyle kutladılar. Çevre köylerden

gelen kalabalık bir köylü topluluğu ile Çeltek işçileri güçlü bir dayanışmanın örneğini verdiler. Direnişe hazırlanan işçilerle, destekleyen köylülerin 1 MAYIS'ta işyerinde eriştikleri potansiyel, 5 gün sonra grevin fiilen başlamasından sonra yükselerek bugüne dek sürdü. Çevredeki bir başka maden ocağında çalışan ve şimdilik Türk - İş'e bağlı olan işçiler, grev halindeki Yeraltı Maden - İş işçilerinin en büyük destekçisi durumundalar.

Çeltek Linyit işçilerinin dillerinde 1968'deki Alpagut olayları ve Alpagut işçilerinin mücadeleleri bir kere daha yaşanan türkü gibi dolaşıyor. Bilindiği gibi 1968 yazında iflâs halindeki Alpagut linyit işletmelerini işgal ederek, ocağı çalıştıran ve yöneten işçiler üretimi %50 arttırmışlardı. Bunun üzerine firari işveren jandarma göndererek işçilerden işletmeyi geri almıştı.

İŞÇİ - KÖYLÜ DAYANIŞMASININ SEÇKİN ÖRNEĞİ

Çeltek grevinin işçi sınıfımız açısından ve emekçi halk hareketimiz lehine önemli bir yanı da çevre köylerinden hatta uzak köylerden büyük destek görmeleri oldu. Her gün köylerden gurup gurup köylüler geliyorlar, grevdeki işçileri kutluyorlar, armağan olarak çok sayıda koyun ve çeşitli yiyecekler getiriyorlar. «Sizin mücadeleniz, bizim de mücadelemiz» diyorlar.

Burjuvazinin 1 Mayıs hakkındaki bütün anti - komünist propagandalarına rağmen, 1 Mayıs'ta işçilerle köylülerin grev yerinde işçilerin ve emekçilerin bayramına, mücadele gününe nasıl da azimle, nasıl da benimsiyerek sahip çıktıkları görüldü.

Ve 1 Mayıs'ı izleyen günlerde işçi - köylü dayanışmasının nasıl da şekillenerek, geliştiğini gördük.

Ve işçilerin mücadele azminin, işçi sınıfı öncülüğüne yaraşacak şekilde nasıl da köylülere güven verdiğini, köylülere ışık tuttuğunu somut pratik içinde gözledik.

Gevin yürütülmesiyle sorumlu olarak sürekli grev yerinde bulunan sendika merkez yöneticilerinden *Abdullah Yılmaz*, işçi sınıfının somut eyleminde, işçi sınıfının aktif bir mücadelesinde böyle bir işçi - köylü dayanışmasının Türkiye işçi sınıfı tarihinin, emekçi halk hareketinin en seçkin örneklerinden birisini teşkil ettiğini ve işçi sınıfı öncülüğündeki işçi - köylü ittifakının böylesine güçle simgelendiğini söylüyor ve işçi sınıfının sınıf sendikacılığına, işçi sınıfının siyasi ve ekonomik mücadelesinin ayrılmazlığını ve işçilerin kendisi için sınıf olma, ekonomik mücadeleyi aşıp, siyasi mücadele bilincine ulaşma gereğini vurguluyor. İşçi sınıfının *savaş okulunda* işçilerin bilinci hızla gelişirken, grev süresince sürekli eğitim çalışmaları yapılıyor ekonomik bilincin ötesinde işçilere siyasi bilinç veriliyor.

GREV SLOGANLARI

Grev yeri devrimci sloganlarla, pankart ve dövizlerle donatılmış. Göze çarpan belli başlı sloganlardan bazıları şunlar :

«Yaşasın işçi sınıfının ve Emekçilerin Birliği», «İşçi - Köylü Elele», «Pahalılık ve İşsizlik Patronların Daha Fazla Kâr Hırsındandır», «Faşizm Büyük Patronların Kanlı Diktatörlüğüdür, Zulüm, Açlık Yokluk Demektir», «1 Mayıs İşçinin Emekçinin - Halkın Bayramı», «Bugün 980 İşçi Tek Ses, Tek Yürek, Sıkılmış Bir Yumruk Gibi - Yarın Milyonlarca..»

GREV GENİŞ DESTEK GÖRÜYOR

Çevre il ve ilçelerdeki sosyalist ve demokratik kuruluşları temsilen devrimciler, yurtseverler grup grup grev yerine gelerek dayanışma ve başarı dileklerini iletiyorlar. İşçilerle birlikte halk oyunları oynuyorlar, sohbet ediyorlar.

Grevdeki işçileri destekleyen örgütlerin başında Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Çorum Örgütü yöneticileri ve üyeleri de var. Bu arada Çorum'a gelen TSİP Genel Sekreteri Yalçın Yusufoğlu da geçen pazar günü kalabalık bir partili grubuyla birlikte grevdeki işçileri ziyaret etti ve *Parti* adına başarılar diledi. Bu başarılı, azimli grevden ve güçlü birlik atmosferinden dolayı devrimci sendika yöneticilerini kutladı...

Çeltek grevi başarıyla devam ediyor.. Ve en büyük grev dövizinde yazıldığı gibi «980 İŞÇİ TEK SES, TEK YÜREK, SIKILMIŞ BİR YUMRUK GİBİ - YARIN MİLYONLARCA»...

15-16 HAZİRANA DOĞRU.../II

1970 direnişinin, işçi sınıfının mücadele pratiğinin bir doruğu, geleceğe ışık tutması açısından da önemli bir halka olduğunu belirtmiştik.

1969 seçimlerinden «güçlü» çıkan AP iktidarı, sermayenin ekonomik bunalımına bir çözüm getirebilmek, emekçi halkın muhalefetini dağıtıp, sindirebilmek için bir seri tedbir ve tasarı hazırlıyor, bunları B.M. Meclisine sunmaya çalışıyordu. Bunlardan en önemlisi ve öncelikle ele alınanı 274 ve 275 sayılı kanunların değiştirilmesiydi. Tasarı tarihe en azılı işçi düşmanlarından biri olarak geçecek olan Türk-İş'e bağlı Metal-İş Federasyonu Başkanı Kaya Özdemiroğlu ve arkadaşları tarafından meclise verilmişti. DİSK'in fiilen yokedilmesini getirecek olan bu Tasarı'yı büyük ölçüde CHP de destekliyordu. Tasarıya Mecliste oy veren Ecevit, ancak olaylardan sonra tavrını değiştirecektir.

İşçi sınıfının sendikal örgütlenme planında DİSK'in kuruluşu ile attığı adım, ekonomik demokratik mücadelenin kazanımlarını pekiştirmiş ve 1970 Haziranına gelindiğinde bu kendiliğinden mücadele üst düzeylere vararak, başta İzmit-İstanbul olmak üzere, İzmir, Adana ve Bursa'ya kadar yansımıştır.

Tasarı'nın Meclisten geçtiği günlerde DİSK yöneticileri, Cumhurbaşkanı, Başbakan ve CHP'yi ziyaret ederek sonuçlanmayan girişimlerde bulundular. Daha sonra Lastik-İş Genel Merkezinde toplanan çok sayıda sendika yöneticileri, yasalaştırılmak istenen tedbirlere karşı direniş kararı aldılar.

15 Haziran günü, işçi sınıfının üzerine doğan güneşin ilk parıltıları İzmit'ten yürüyüşe geçildiğinde seçiliyordu. Titreyen burjuvazinin rüyasındaki korkulu direniş başlamıştı. İzmit - İstanbul yolu üzerindeki fabrikaların da katılmasıyla büyüyen yürüyüş kolu, Kadıköy iskelesine gelip dayandı. Aynı şekilde İstinye'den, Levent'ten, Topkapı tarafından gelen işçiler, vapur seferlerinin durdurulması ve köprülerin açılmasıyla kucaklaşamadılar.

Yer yer kendilerine engel olmak isteyenlerle çatışan işçi yığınları, Cağaloğlu yöresinde aralarında kadın işçiler de olduğu halde barikatları ve tankları aşarak Köprü'ye kadar yürüyüşü sürdürdüler.

Yüzbine yakın işçinin arasında Türk-İş'e bağlı 30 bin işçinin yer alması ile nicel boyutu büyüyen hareket, işçi sınıfının tarihine en yüksek potansiyele sahip bir hareket olarak geçecektir.

İşçilerin alanlara yönelişi çok sayıda askeri birliğin seferber edilmesiyle, bu arada DİSK yöneticilerinin geri bir adım atmalarıyla güçlükle önlenebildi. İlân edilen Sıkıyönetim 16 Haziran'ı izleyen günlerde devam eden direnişleri kırmaya çalıştı. İzsal, Vinyleks, General Elektrik hatırlanabilen en önemli direnişleriydi o günlerin.

Demirel gericiliği başlamış, bütün işçi bölgelerinde askeri karakollar bu arada Maltepe Zırhlı Tugay'ı tıklım tıklım öncü işçilerle doldurulmuştu.

İşçi sınıfının 16 Hazirandaki kendiliğinden hareketi, yetersiz ajitasyon propaganda nedeniyle kendi çerçevesinde otoritesiz, objektif olarak da örgütsüz ya da öndersizdi. Siyasi bilince sahip işçilerin azlığı yanında sendikal bilince ve olayları yönlendirebilecek tecrübeye sahip işçiler de az ve varolanları ise yetersizdi.

Yürüyüşe geçen işçiler, eylem planında bile anlık görevlerini kestiremiyorlardı. Sınıf güdüsü, karşılarına çıkan somut engelleri aşmalarına kısmen yetiyor, ama ona boyut kazandıramıyordu.

1970 Haziran'ında işçi sınıfı mücadelesinin pekçok sorunu bugün olduğu gibi gündemdeydi. İşçiler, grev ve direnişlerinde, işgallerde daha iyi toplu sözleşmelere, demokratik çalışma koşullarına ulaşmada, ileri işçilerin yönlendirici çabaları olmadığı sürece moral etkenlerle belirleniyorlar,

(Devamı 10 ncu sayfada)